

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: . . . I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 48. szám.
--	--	--	---

A debreczeni csatornázás ügye.

Debreczen, április 17.

Városatyaválasztások, restaurációk idején meg mindenféle ünnepségek alkalmából halljuk hangzani a tetszetős ígét: „Debreczennek haladnia, fejlődnie kell, hogy elfoglalhasza a magyar városok sorában azt a helyet, amely színmagyar voltánál, történelmi múltjánál fogva méltán megilleti“. Nagyszerű egyértelműséggel hangzik folytonosan a tetszetős íge: Bármi lakozzék is némelyek szívében, veséjében, sohasem vegyül a fogadkozásokba ellentmondó hang, hogy „de bizony Debreczennek nem szabad haladnia, Debreczennek antikultur helynek kell lennie, hadd lás-ák a kulturvárosokból ideránduló emberek, hogy ugy is lehet minden az idők végéig, ahogy ma van, meg ahogy száz évvel ezelőtt volt“. Efféle kijelentéseket sohasem hallunk, de ilyen cselekedeteknek — sajnos — ugyan sokszor vagyunk tanúi. És ezekre a cselekedetekre kell rámutatni akkor, ha keressük az okát: miért maradozik el Debreczen unos-untalan a magyar városok versenyében, mért szárnyalják tul egyremásra Debreczent olyan

helységek, amelyek még egy-két évtizeddel ezelőtt is Debreczen mögött kulogtak.

Most, amikor Révi Nándor dr. törvényhatósági bizottsági tagnak a csatornaépítés költségei ellen beadott felelősségi közvéleménye lett, általános volt a közönség megütközése. Általános volt a csodálkozás is, hogy a város fejlődése egyik alapvető tényezőjének a létesülését éppen az a férfiú késlelteti, aki nagyon is előjárt a városháza régi urainak letöréséért folytatott küzdelemben, akinek jelentékeny része van abban, hogy a város haladásának közismert kerékkötői nem rontópáloskodhatnak többé és hogy a város bizottságaiban és közgyűlési termében nem ülhet orgiákat a maradiság szelleme. Csak természetesen, hogy a főbbezés tüstént kiváltotta a legkülönbözőbb találgatásokat és a kombinációkban gyanúsítások is helyet foglaltak: vajjon a főbbezés a le-tört maradiak dicstelen szerepét irigyelte meg? vajjon nem rejlik e a főbbezés mögött valami egyéni érdek, amely a közérdek sérelmét szándékolja? Mind a két gyanúsításnak el kell némulnia. Az első Révinek multja adja meg az el

lenmondást nem tűrő cáfolatot, a másikkra az ő intakt közéleti egyénisége. A gyanúsításoknak, a morfondirozásoknak különben sincs semmi értelme, az egyedüli, amit mérlegelni kell: vajjon tényleg olyan nagy sérelmet szenved-e a város haladása a főbbezés miatt, amely érthetővé és indokoltá teszi az általános megütközést?

Erre a kérdésre — fájdalom — a leghatározottabb igen nel kell válaszolnunk.

Nem tudnók megmondani hirtele-nében, hány évtized epedő óhajtását valósította meg a város csatornázását elrendelő közgyűlési határozat. A városfejlesztés programjában hosszú, nagyon hosszú idő óta mint legelső pont szerepel a csatornázás létesítése, amely nélkül modern, haladásra képes város el-sem képzelhető. A kultúra emelkedésének, a közegészségügy javulásának, az építő-ipar föllendülésének, a kereskedelem megerősödésének, mindennek és mindennek, amit csak művelődésnek, fejlődésnek nevezünk, a csatornázás a kiindulópontja. Debreczennek addig, amíg csatornázása nincs, nem lehet igénye arra, hogy kulturvárosnak tekinték, ha

Kalaptébcly.

— A debreczeni korzóról. —

Drága hölgyeim! szépek és fiatalok, csunyak és öregek, ha ugyan vannak ilyenek, — önöknek és önökről szóljon ez a téma.

Régi és szép szokás: majdnem az egész világon elterjedt, hogy a hölgyvilág az új tavaszi toaletteket, kalapokat, felöltőt a husvétii ünnepeken mutatja be a bámuló világnak.

A mi hölgyeink tudnak, illetve tudtak szépen, izléssel öltözködni, egészen a most járványyszerűleg dühöngő kalaptébclyig.

Az 1909-iki kalapdivat felrugta, felöklelte a józanságot, a jóízűt és főleg az egyéniséget, amelyet azelőtt az archoz, természethez, frizurához passzoló toilette és kalap adott.

Mint a sicíliai földrengés, oly váratlanul és hirtelen támadtak az új, örületes kalapmodellek. Nem is egy modell, mint azelőtt, de mind egyeduralgó modell, különböző, diszítés, szín és anyagból ékesítve hölgyeink fejét. Nem! hanem tucatszámra, napról-napra újak, rettenetesek, bizarrak, egyetlen-egyben hasonlatosak csupán, az absolute rondaságban.

Az első ámulat és kábulatból magamhoz térve, időt és fáradságot nem kímélve, megpróbáltam ezeket a „fejeltorzítókat“ for-

mák szerint osztályokba sorozni, aszerint, amennyiben ezek szerintem, létezett, vagy létező tárgyakhoz, eszközökhöz hasonlítanak. Így például:

Az 1809-iki Inzurgens csákó.

Régi katonaképeken látható a maga merev formátlanságában. Nagy mint egy dob, a teteje felé kiszélesedő, egy-két zsinór fityeg le a keskeny karimára, monstruózus tollbokrétával.

Ilyen lehetetlenséget hord sok szilfid alak és ha a fejükre épített hajmadrác nem tartaná, biztosan nyakig esnék belé viselője.

Ha a hölgyek egy hármastükörben látnák, hogy áll nekik ez a „buta csákó“, főleg hátulról, azt hiszem, a föld alá süllyednének.

A Saturnus, vagy Kardinális kalap, avagy a kalapos fejmérték.

A Szent-Anna-utcai templom bejárata felett, a gróf Csáky címer felett van egy pirosra festett kardinális kalap kőből. Mint olyan, nem is csunya kalap-forma.

Az új divat ebből a kalapból a Saturnus planétát formálta ki gyűrűivel vagy még inkább a kalapos fejmértéket, amely instrumentumot a kalaposok szokták a vevők kobakjára nyomni, hogy a fej formáját megtudják.

Egy ilyen kalap nagy lenne egy viziló-

nak, a hölgyek nyilván azt hiszik, nekik jól áll, mert különben nem hordanák.

A Kuglóf és a méhkas.

Ez a két modell nem lenne megveendő, ha a divat elefantiázis-al el nem rontotta volna.

Egy kuglóf, pontosan a kalap-modell után készítve, elég lenne ötven hölgy, vagy — mondjuk — egy nőgyelet kávé-zsurjához.

A másik modell is szép; ha kiszolgált, jó lesz eltenni, a gondos háziasszony használhatja toknak a zsirosbödönéhez, melyben egy száz kilós malac zsirja van kiolvasztva.

A felfújt hátizsák avagy »Rucksack.«

Végy egy öreg Rucksack-ot, fujd fel, míg a fenéke domboru lesz, kösd alul jól össze, varrj reá egy pár szép hosszú fécántollat, tedd fel és az új modern, vízhatlan kalap kész.

Nagy balgaság lenne ezt a hátizsákot szalmából csináltatni. Csak a masamodot gazdagitaná. Az anyag legyen mindég valódi, már pedig a hátizsák mindég waterproof vagy bőrből készűl, de sohasem szalmából. Tehát imitációktól óvakodjunk!

A kenyérsütő kosár, azaz szakajtó.

Igen kedvelt, a helybeli korzón leggyakoribb forma, minden „tébclyda“ (azaz ka-

Nagyvásárára érkezők figyelmébe

Órát

Ékszer

Ezüstneműt

Teljes bizalommal!

Jótállás mellett!

Elősmert olcsó áron!

Lőkóvits Arthur és Társa.

Magyarország legnagyobb óra, ékszer ezüstnemű üzletében vásárolhatunk!

ezer iskolája van is, ha negyedfélszáz esztendő óta van is itt a református főiskola, ha holnap kapja is meg a tudományegyetemet. Csatornázás nélkül minden kultúra erőltetett, e nélkül Debrecen nem lesz képes elérni a kulturárosok színvonalát. Ez a levegője egy városnak, amely élteti. És az itt mondottaknak az igazságát látták be az illetékes faktorok, amikor a város csatornázását elhatározták.

De az itt mondottak nemcsak igazságok, hanem föltétlen engedelmességet követelő parancsokkal is léptek föl. Evtizedes, megfeszített erővel folytatandó szorgos munkálkodásnak kell következnie, hogy helyrehozható legyen az a roppant mulasztás, amely azáltal történt, hogy a városi közgyűlési terem volt urai dacoltak ezzel a parancsokkal és hosszú időn át nem engedelmességek neki. Az egész város közönsége keservesen érzi ezt és esztendő óta türelmetlenül várta a csatornázást. A főlebbező hiába mondja, hogy a közgyűlési határozat megtámadása folytán csak egy hónapig kell várni az építés megkezdésére. A közönség megütközve és szörnyűködve kiált fel: még egy hónapig kell várunk? És belevegyül a szörnyűködésbe a féltő aggodás érzete is: hátha még egy hónapnál is tovább kell várni?

A főlebbezés hatszázezer koronát akar megtakarítani a város részére. Dicséretes szándék volna, ha nem volna kivétel és ha nem volna az egész főlebbezés főösleges erőlködés. Annyi reortortán ment keresztül a csatornázás költségvetése, hogy az egyikben a sok közül bizonyára fűnn akadt volna, ha lett volna kifogásolni való a tervezetben. A gazdasági bizottság, a jog- és pénzügyi bizottság, a tanács, a szakértő közegek, a törvényhatósági bizottság —

mindannyian konstatálták, hogy az elfogadott ajánlat a legolcsóbb és hogy a csatornázási művek árából nem lehet lealkudni egy fillért sem. Előrelátható, hogy a belügyminiszteriumból sem kerül ki más szakértői vélemény, mint amilyen a földművelésügyi minisztériumból kikerült. És majd talán egy hónap, talán még hosszabb idő múlva a főlebbező is be fogja látni, hogy csak egy percnyi késlekedés is megbocsájthatatlan bűn volna.

Az iparművészeti kiállítás

Április 21-ikén bezárják.

Élénkül a vásárlási kedv.

Ismét nagy társaságok látogatják a debreceni iparművészeti kiállítást, amely már szerdán, április 21-én délután föltétlenül bezárul.

Most már a kiállításban megindult a vásárlás. Érdekes, hogy mihelyt egy tárgy vagy egy butorberendezés elkelt, rögtön akadna másik vevője is, holott eddig napokig nem akarták megvenni. Ilyen módon már számos tárgyra sokszoros utánrendelés történt.

Badár Balázs, a híres mezőturi fazekas talán hónapokig sem győzi azt a sok megrendelést elkészíteni, melyet a debreceni kiállításból fog kapni. Ezek közt azonban nemcsak egyes darabok, hanem valósággal waggonszámra megrendelések is vannak. Pompás vázából ugyanis fővárosi cégek külföldre szándékoznak szállítani.

Az Iparművészeti Társulat osztályában levő pompás magyar csipkének is sok a csodálója, de kevés a vevője. Pedig olyan rendkívüli olcsók, hogy a lehetetlenséggel határos. Mert egyrésztüknek eladásával éppen az a cél, hogy a pompás régi magyar mintákat megkedveltessék és a magyar nőkben kedvet ébresszenek, hogy gépcspike helyett maguk csináljanak azok mintái után eredeti csipkét.

Eladók a kiállítás lakásában levő képek is, ezek között Pálffy József és Bakoss Tibor debreceni festőművészekről is találunk

néhány képet. Somogy Sándor debreceni szobrásztól a lakás kék folyosójában is van egy jó kis szobor, mely szintén eladó. Olcsó áron megszerezhetők a Könyves Kálmán r. t.-től, a lakás dekorációjára leküldött pigment, réznyomat stb. képek is.

Lemondás előtt.

A koalíciós kormány végnapjai.

Fuzió vagy házfelosztás

A koalíciós kormány utolsó napjait éli. Holnap, holnapután Kossuth és Apponyi is Bécsbe utaznak, hétfőn, legkésőbb kedden megkezdődnek a banktárgyalások a két kormány között, egy-két nap alatt befejeződnek és tekintettel az előrelátható szomorú eredményre, a kormány szerdán vagy csütörtökön beadja lemondását.

Tüntető kíséret.

Függetlenségi képviselők abban reménykednek, hogy a király nem juttatja ennyire a dolgot, hanem inkább utasítani fogja az osztrák kabinetet, hogy engedjen valamit s ha ez nem akar, el fogja bocsátani az osztrák minisztériumot. Ez a feltevés azonban nem valószínű.

Függetlenségi politikusok mégis hisznek benne. És hogy kimutassák, hogy Kossuth mögött az egész függetlenségi párt sorakozik, — az a terv merült föl, hogy Kossuthot bécsi útjára mennél több képviselő kísérje. Kérdés azonban, hogy Kossuth nem fogja-e kérni ennek a szándékának elejtését, nem akarván, hogy a képviselők tüntetését Bécsben félreértsék.

Kossuth álláspontja.

Akárhol lesz is, a kormány lemondása — úgy látszik — elmaradhatatlan.

laposbolt) auslagjában látható minden színben, virággal, szalaggal, tollal, állatokkal díszítve. Ez a hasznos és szerény háziesszköz sem álmolta, hogy valaha öblösségével hölgyeink hátát, nyakát, fejét fogja eltakarni. Nagy hibája, hogy igen rosszul van kibalancirozva és ide-oda billegése folytán a fejnek az idiótáknál és agybajosoknál tapasztalható biccegést kölcsönöz. Különben igen szép forma.

Az üldökád, magyarul: „Zicszaflü“.

Ebbe most a fej lesz beledugva. Azaz csak a hölgyeké, az urak megmaradtak használatánál a régi methodus mellett.

Már mint a neve is elárulja, kitűnően áll a fején. Jól áll kicsinynek, nagyoknak, soványnak, kövérnek, de kicsinyeknek legjobban. A vasabroncsokat bársony vagy selyem szallagok helyettesítik. Használat után ki lesz ürítve, amennyiben a hölgy kiveszi belőle a fejét, egyszerű és egészen száraz eljárás. Az igazi üldökád kiürítése, amíg vízzel töltve higiénikus célokat szolgált, sokkal komplikáltabb volt.

A jó öreg szita.

A konyhából közismert házi butor. Most hölgyeink hajhullámjain szítál, azért a kalapkereskedelemben eddigi nevét megtarthatja. Csak nagyságban lett kétszer akkora. Lehet

szalmából, szőrből, jet-tel, pávatollal díszítve. Szalaggal, virággal, eleven madarakkal díszíteni nem sikk.

Az óriási tengeri csillag.

Jó egy méter átmérőjű. Széleiről szalagocskák lógnak le, mint a tengeri csillagról, amely modelljéül szolgált. A kalapmonstrum félelmetességét fokozhatjuk, ha egy tarka tollseprőt tűzünk melléje. Ezáltal tulajdonosnője egyesíti magán egy tengeri szörny és egy emberevő rettenetességét.

A porcellán csésze.

Ez a hasznos és kellemes találmány is beburakodott kalap-modellnek. Főleg a modern és kedvelt minta „öblögetéssel felülről.“ Ezen modellen félreismerhetetlen, hogy feltalálóját „csendes üldögélés“ közben lepte meg az inspiráció, mert látható, hogy milyen befolyással van a természetes anyagcsere a divatra.

Ugyanazon milieu-ből vett Attributumok szolgálnak diszül, például az oldalt hetykén billegő penzli, mely minden lépésnél hátrécsúszóan bölintgat, sőt az öblögető ventil lánca és zsinórja is a kalap körül csavarva igen apart és hatásos disz. Ez a modell itt még nem látható, mert ez a legeslegújabb. Galimberti és Ladstädternél is csak egy darab

van. Debrecezenben egyedül Szabados Vilmosnál kapható — de csak porcellánból.

Folytathatnám még az osztályozást ad infirmitum, hisz vannak még drótosított kalap, medteros láda, pitli dész, papirkosár, diványpárna, mosdótál stb. formájú kalapok — de ennyi is.

Nem tudhatjuk, hová fejlődik még tovább ez a lefietellen viselet, de remélhető, hogy nemsokára ismét beáll mint minden abszurditás, szélsőség után a reakció.

Egy bájos női arc sokat megengedhet divat dolgában, de minden szélsőségnek van határa.

A „Füligende“ Blätter“, a „Muskete“ és más viccelapokban láttunk már ezelőtt is ilyesmit: jót neveltünk rajta, de a valóságban lehetetlennek tartottuk. És ime, testet öltöttek a viccek és itt sétálnak közöttünk, kifordítva a legszebb, legbájosabb arcokat is a régi divatukból. Hölgyeim, fogadják meg egy kicsit a trum-kalap iszonyban szenvedő főhászáit:

Szép hölgyek: velünk hogy jót tegyetek
Más nyári kalapokat vegyetek,
Mert a madár is azt csiripeli:
Kis tejetek szalmával van teli.

Franciska.

Építkezési, csatornázási és gépészeti vasöntvények gyártására — bármely anyagu gépkatrészek előállítására — gazdasági és ipari gépek szakszerű javítására — általában minden géplakatos, kazán és műkovács munkák végzésére — legjobban berendezett, legmunkabíróbb és legolcsóbb is a

„Debreczeni Vasöntő és Géplakatoság“

Gyártótelep: a Had/názi-utczában. Raktár: Péterfia-u. 73. szám.

Telefon 466. sz.

Telefon 467. sz.

Kiváló szőlőmalmok, borsprések, borszivattyúk, kert-, udvari-, községi-kiszívattyúk és kertifecskek dök gyártásáért többszörösen kitüntetve

Csak az a kérdés, hogy azután mi lesz. Egy Kossuthhoz közel álló politikus így fejtette ki az elkövetkezendőket:

— A kormány lemondása után függetlenségi párttervezet lesz. Ezen a vezér jelentést fog tenni a helyzetről és ki fogja jelenteni a kormány lemondásának okait, egyúttal föl fogja tární, hogy milyen alapon lehet a koronával egyetértő politikát csinálni és kérni fogja a koronával való egyetértés és boldogulás föntartását. — Két eset lehetséges. A párt vagy hozzájárul az ő előterjesztéséhez, vagy nem. Ha tehát hozzájárul, ezen az alapon megcsinálódik a fuzió és megalakul az új kormány. Ha a párt részben vagy egészben ellenzi Kossuth előterjesztését, Kossuth a legmesszebbmenő parlamentáris felfogásnak hódolva, a nemzet ítéletének provokálását fogja jelenteni. Itéljen a nemzet: helyesli-e a békés munkát, vagy harcot akar az önálló bank miatt.

Sima lefolyás.

Erre azonban valószínűleg nem lesz szükség. A helyzet most az, hogy a függetlenségi párton Kossuth pozíciója napról napra nyer erőben és tekintélyben. Az emberek megbiznak benne és azt mondják, hogy bölcsességének vakon kell engedelmessékedni. Előrelátható tehát, hogy a válság aránylag simán és nagyobb emóciók nélkül fog lefolyni.

A nagy Wesselényi szellemi hagyatéka és a Magyar Tudományos Akadémia.

Kardos Samu dr. memoranduma.

Az igazi érdemnek és szellemi nagyságnak főjellemvonása abban áll, hogy az munkásságával nemcsak azt a kort irányítja és boldogítja, melyben ő maga él, de tevékenysége kihat a későbbi időkre is.

Most április 21-én, tehát néhány nap múlva lesz 29 éve annak, hogy a nagy Wesselényi a régi István főherceg száloda I. emelet 22. számú szobájában, szerető hitvese és régi meghitt barátai, Weér Farkas, Kemény Zsigmond, Birtfay József karjai között elhunyt. Elhunytáról a gyászjelentést maga Deák Ferencz írta meg klasszikus rövideggel, hogy benne két fia a legjobb apát, a két magyar háza leghübb fiát siratja. Méltó volt Wesselényi a Deák jelzésére, jobb és hübb fia kevés volt a két magyar hazának mint Wesselényi. Halála óta több mint félszázad mult el, de emléke még mindig ott él és pedig eleven lüktetéssel az egész nemzet szívében, mert ha a részletek nem is ösmeretesek a nagy közönség előtt, mégis mindenki úgy tudja, úgy érzi, hogy a sajtó felszabadításában és a jobbagyság lánczainak széttörésében és a két testvérháza egyesítésében Széchenyi és Kossuth mellett, sőt azokat megelőzőleg, övé volt az oroszlánrész. Szűkebb hazája: Erdély és különösen Szilágy vármegye, valamint Budapest fővárosa a hála és emlékezet kegyeletadója rég lerótták a jobbagyság első felszabadítójával és a rettenthetlen árviz hajóssal szemben. De az első tudós társaság még nem.

Megbízható forrásból most örömmel értesülünk arról, hogy a Magyar Tuo-

mányos Akadémia, melynek Wesselényi egyik első igazgatósági tagja volt, az ez évi májusi közgyűlésén kíván foglalkozni Wesselényi szellemi hagyatékának összegyűjtésével, sajtó alá rendezésével és nemzeti közkinccsé való tételével.

E tárgyban már régebben folyt bizalmasabb levelezés Eötvös Loránt báró, az Akadémia volt elnöke és Kardos Samu dr. debreczeni ügyvéd, a Wesselényi-kultusz egyik leglelkesebb ápolója és a Wesselényi-emlékek egyik legszerencsésebb kezű gyűjtője között. Az elnökségben történt változás folytán néhány évvel ezelőtt az ügy megakadt. Most azonban új és kedvező fordulat állott be, amennyiben Kardos Samu dr. az Akadémia elnökének és főtákarának buzdítása folytán teljesen rendezte a nagy Wesselényi életére és működésére vonatkozó páratlan gazdag gyűjteményét s ezt a gyűjteményt néhány nappal ezelőtt kiadás végett a Magyar Tudományos Akadémiának felajánlotta.

Kardos Samu dr. szívesége folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a felajánlott gyűjtemény kiadására vonatkozó memorandumát egész terjedelmében leközölhetjük s így a roppant nagy horderajú irodalmi eseményre nemcsak a szakkörök, de az egész művelt magyar közönség figyelmét is felhívhatjuk. A memorandum szövege itt következik:

Méltóságos főtákar ur!

Legutóbbi tisztelgéseim alkalmával említettem előttem, hogy pár hét alatt el fogom készíteni a nagy Wesselényi politikai és irodalmi levelezéseinek idő- és névjegyzékét. Nagymérvű elfoglaltságom miatt csak most vagyok abban a helyzetben, hogy a nagy Wesselényinek három ciklusra osztott és gyűjteményemben meglevő levelezésének jegyzékét időrendben összeállítva ide zárva beküldhessem.

Az I. jellel ellátott jegyzékben (1805—1830) 677 levél van. A II. jellel ellátott jegyzékben (1831—1844) 758 levél van. A III. jellel ellátott jegyzékben (1845—1850) 487 levél, tehát összesen 2282 levél-másolat van birtokomban.

A Nemzeti Múzeumnál elhelyezett gyűjteményemben Wesselényinek 134 eredeti levele van. A Múzeumnál levő gyűjteményem tekintetében szerződésileg kikötöttem, hogy az ott fekvő levelek és okiratok 1917. január 1-seje előtt beleegyezésem nélkül közzé nem tehetők.

Meg vannak gyűjteményemben továbbá a legfontosabb és elsőrangú szakértő, Kelemen Lajos a kolozsvári egyetem tisztviselője által készített másolatban a nagy Wesselényi ifjúkori feljegyzései és férfikori Naplója az első betűtől az utolsó betűig. Ennél a naplónál ma sincsen részletesebb, hűségesebb és megbízhatóbb történelmi kutforrása a mult század ujjáébredési és átalakulási nagy korszakának. Nem kritikát gyakorolok, de egyszerű és igaz tényt konstátalok akkor, mikor hirdetem és állítom, hogy ilyen becses és megbízható naplót történelmi nagyságaink közül senki, még Széchenyi István sem hagyott hátra az utókorra. És ez a napló, melyet a nagy Wesselényi idősebb fiának, a mostani korona-

őrnek különös engedelméből, mondhatnám kegyelméből, Kelemen Lajossal én másoltattam le, melynek másolási díjai fejében (Kelemennek nagyon szép, apró, magyáros, takaros, könnyen olvasható tiszta írása van) 2000 koronánál többet fizettem, még ma is csak ama részleteiben ismeretes, melyeket csekélységem a nagy Wesselényiről írott munkámban, továbbá Szilágyi Ferencz kolozsvári tanár és Szikszay Lajos Szilágy-megye volt alispánja a maguk kisebb munkájukban közöltek.

A nagy Wesselényi leveleinek és naplójának közzététele tehát elsőrangú irodalmi esemény volna. És miután öcsém Kardos Albert dr., a Csokonai Kör vezető titkára a hozzám ez év január 20-ikáról intézett és ide IV. / alatti eredetben csatolt levelében azt írja, hogy ő kész a nagy Wesselényi levelezésének sajtó alá rendezésében közreműködni és miután a napló kiadását és korszerű kommentárral való ellátását magam volnék hajlandó elvállalni, még csupán az volna hátra, hogy az Akadémia a nagy Wesselényinek az erdélyi és magyarországi gyűléseken, továbbá az egyes vármegyék közgyűlésében tartott beszédeinek kiadásáról gondoskodnék. Meg kell jegyezmem, hogy Wesselényi beszédeiből alig 8—10 ösmeretes, holott az én gyűjteményemben 50-nél több becses tanulságos és értékes beszédje van felvéve.

Abban az esetben, ha az Akadémia akár a levelezés, akár a napló sajtó alá rendezésével minket kíván megbizni és megtisztelni, ugy a munkadíj és tiszteletdíj megállapítását egyenesen az Akadémia belátására, méltányosságára bízom.

Abban az esetben pedig, ha az Akadémia Wesselényi leveleinek és naplójának kiadását nem mi reánk, hanem valamelyik akadémiai tagra kívánja bízni, ugy én kész vagyok a nagy érdeket és nemes célt tekintve, az egész gyűjteményemet az Akadémia rendelkezésére és tulajdonába bocsátani. Abban az esetben azonban, miként azt ugy neked, mint az Akadémia kiválóan nagy érdemű elnökének is megmondtam, ha nem is fáradozásaim díjazását, de legalább is készkiadásaim megtérítését joggal követelhetem és tisztelettel kérem. Ezeket pedig a könnyebb természetű levelezési másolatoknál írott ivenként 4 koronában, a sokkal nehezebb természetű és különösebb szakértelmet kívánó naplónál írott ivenként 8 koronában számítom fel.

Gyűjteményem e részének megvétele esetén Wesselényi nyilvános beszédeinek több száz ivre rugó másolatát ingyen, vagyis ajándék gyanánt ajánlom fel a tekintetes M. Tud. Akadémiának.

Kérlek, légy szives jelen soraim tartalmát dr. Berzeviczy Albert elnök ur Ónagyméltóságával, ki az V. / alatti levélmásolat tanúsága szerint velem e tárgyban már levelet is váltott, mielőbb közölni s velem pár sorban tudatni, hogy mikor mehetek fel Pestre és mikor mutathatom be a másolatokat, vagy legalább azok egy részét Neked és az elnök ur Ónagyméltóságának.

Szives válaszodat kérve és várva maradok mély tisztelettel és igaz nagyrabecsüléssel Debreczen, 1909 évi április hó 12-én
lekötelezett hived:
Dr. Kardos Samu.

Legnagyobb moly kár ellen biztosító Végh Gyula szücsmeister
és megóvó intézet DEBRECZEN, Piacz-utca 42. Lamprecht-palota.

Amidőn az érdekes emlékiratot közzé tesszük, egyúttal azt jegyezzük meg, hogy minket, debreczenieket őszinte örömmel és büszkeséggel fog eltölteni az, ha a Magyar Tudományos Akadémia Wesselényi iratainak kiadásával a Csokonai-Kör hirneves titkárát dr. Kardos Albertet és a fáradhatatlan történelmi kutatót dr. Kardos Samut bizza meg.

A török forradalom.

Szervezkednek az új törökök

Óriási haderő Konstantinápoly ellen.

Az új török tisztek százezer embernél nagyobb haderővel vonulnak Konstantinápoly ellen. A forradalom oly veszedelmes ponton áll, hogy nem tudni, milyen tömeggyilkolások lesznek.

A mai török eseményekről a következő távirataink adnak számot:

A szultán hatalma.

Konstantinápoly, április 17. Az itteni helyőrség katonái nem nevezik magukat többé ottomán csapatoknak, hanem császári csapatoknak s az összes török újságoktól is azt követelik, hogy így nevezzék őket.

Frankfurt, április 17. Egy magasrendű ulema tegnap este mint a szultán küldötte Szalonikibe ment, hogy a csapatokat megnyugtassa. Az ulemának az a megbízása, hogy adja elő az okokat, amelyek a keddi felforgatást megkövetelték.

Halálra keresett pasa.

Konstantinápoly, április 17. A szultán megparancsolta, hogy Mahmud Mukthar pasát, ki Athénbe menekült, élve vagy halva szolgáltatassák ki. Erre 150 katona behatolt a lakásba s még a háremet sem kímélték meg. A katonák Whitehall angol hajógyáros lakásába is bementek. Valószínű, hogy az angol kormány interveniálni fog.

Konstantinápoly, április 17. Az első hadtest állásától megfosztott parancsnoka, Mukthar pasa már biztonságban van. A pasa egy személygőzösön Athénbe utazott. Mukthar ha akarta volna, már csirájában elfojthatta volna a zendülést. Mukthar pasa kedden olyan órában, amikor még könnyen lelehetett volna verni a zendülést, tehát délután öt órakor engedelmet kért arra, hogy lövessen a zendülőkre. Tevfik helyeselte ezt. Hilmi pasa és állítólag a közoktatásügyi miniszter is ellene voltak, minek következtében a beavatkozás elmaradt. Mukthar már egy hét előtt tudta, hogy a reakció pártívei puccsot terveznek, de nem vette komolyan a dolgot és azt hitte, hogy az elégedetlenekeket a szolgálatban való megkönnyebítésekkel könnyen lefegyverezheti. A puccs értelmi szerzői altisztek voltak, kiket a hadsereg már huzamosabb idő óta megdolgoztak. A közkatonák a tervezett puccsról csak hétfőn értesültek.

Újabb lázadás.

Filippopol, április 17. Az éj folyamán a Drinápolyban lévő lovas és gyalog tüzérezredek legénysége fellázadt az új török tisztek ellen.

Az új törökök szervezkednek.

Konstantinápoly, április 17. Az új törökök tegnap gyűlést tartottak, melyen résztvettek Enver bég, szerb, görög és bolgár szervezetek képviselői. A nemzeti képviselők megígérték, hogy az új törököket támogatni fogják a reakció ellen való küzdelemben, az új kormánytól az elismerést megtagadják. Ennek ellenében az új törökök kötelezték magukat, hogy az új török kormány kinevezése esetén a nemzetiségieknek is autonómiát ad.

Százezer ember Konstantinápoly ellen.

Berlin, április 17. Összesen százezer embernél több van uton Konstantinápoly felé. Ez a haderő Csataldában fog keretekbe formálódni. A kormány 14 táviratot küldött a katonák megnyugtására Macedóniába.

Bolgár mozgósítás.

Szofia, április 17. A bolgár kormány nagyobb csapatokat mozgósít a bolgár-török határon. Egy Philipopolban állomásozó gyalogezred és tüzérezred parancsot kapott, hogy a határon levő Herlmanlice irányába induljon.

Elindulnak a hadihajók.

Páris, április 17. Havas ügynökségnek jelentik Merzinából: A lázadás kiterjedésétől félnek. A hatalmak konzuljai kérték, hogy hadihajóikat utnak indíhassák.

Merénylet az angol konzul ellen.

Konstantinápoly, április 17. Arzanában két amerikai papot meggyilkoltak. Arzana lángokban áll. Merzinában az angol konzul ellen merényletet követtek el és könyebben megsebesítették.

Konstantinápoly, április 17. Egyik híradás szerint 700, másik hír szerint 2000 embert gyilkoltak meg.

A gyilkos borona.

Halálos szerencsétlenség munkaközben.

Egy kabai béres tragédiája.

Tegnap délelőtt végzetes szerencsétlenség történt a hajdumegyei Kaba községben. Egy szerencsétlen béres az áldozat. Gazdájának a földjén szántogatott és boronált — ekközben történt vele a végzetes szerencsétlenség.

Lovai megbokrosodtak. Megakarták őket fékezni, de elesett és így került a borona vasfogai alá. Rettenetesen összezúródott a szerencsétlen ember. Dél tájban akadtak rá az arraméno emberek, akik azután felvették a félholtat.

Bekötözték úgy ahogy sebeit és beszállították a faluba. Orvoshoz vitték, de az összeroncsolt emberen már nem lehetett segíteni. A borona rozsdás fakai két óra hosz-

száig voltak a karjában és így vérmérgezést kapott.

Két napig feküdt élet és halál között szegényes lakásán. Rettenetes kinokat szenvedett. A vérmérgezés lett halálának a közvetlen oka.

A debreceni orvosgyógyászat, melynek a halálos szerencsétlenségről jelentést tettek, elrendelte a vizsgálatot, hogy megállapítsák terhelő felelősség valakit a szerencsétlenségből kifolyólag.

A tragikus véget ért béres nagy családát hagyott hátra.

Vasár.

Történik a vásártéren egy öreg néni „erőmérő” készüléke előtt. Ez az erőmérő készülék egy komplikált szerkezetű hőmérő. Aki kíváncsi az erőjére, az megnyomja a hőmérő gombját és a higany felmegy. Ebből meg lehet tudni az erőt. Lehet esetleg úgy is mérni, hogy egy a gép mellé elhelyezett 112 kilós hentest felpofoz az ember. Ez azonban drágább. A hőmérő biztosabb, de olcsóbb. Ugyanitt megmondó planéták húzhatók. Ezek nem mérnek erőt, csak a jövőndőt mondják meg.

Az első csibész: Néni, maga már olyan öreg.

A néni: Mentek innen rögtön, vagy rendőrt hívok!

A második csibész: Nénikém, meséljen valamit a rigómezei csatáról.

A néni (barátságosan): Nem rigó ez édes fiam, hanem papagály. Valódi tunguz papagály. Kihuz ez mindent. Megmondja a cédulán, hogy hányszor halsz meg tifuszban, mennyi pénz lesz és melyik herceg fog veled megszökni, ha cigányprimás leszel. Asszonyoknak, embereknek, legényeknek, menyecskeknek csak két krajcár. Ezt mind a zöld cédula mondja meg.

Az első csibész: Hát a kék cédula mit mond? Nekem az kék.

A néni: A kék cédulán más van. Az megmondja, hogyha meghalsz, akkor a pokolba vagy a menyországba jutsz. Aztán feltámadsz.

A második csibész: A vörös cédula az ragályos betegséget jelent, ugy-e?

A néni: Takarodjatok innen rögtön, ne röhögjete!

Az első csibész: Ne haragudjon nagyanyám. Huzzon nekem cédulát egygyér.

A néni: Két piz az ára.

Az első csibész: Nem bánom, fizetek annyit.

A néni (olyan pózzal, mint ahogy a hősszerelmes a Hamlet nagy monológját szavalja): Lóri! Hej, hej, Lóri, ityóka, pityóka, mityóka. Kusz. Kusz. Numero áne, numero cváj, huzni egy... kettő... három! Fugió toleró brávó, add ide a két krajcárt.

Az első csibész: Előbb adja ide a cédulát.

A néni gyanutlanul átadja.

Az első csibész elkapja a cédulát és megugrik.

A néni: Elszaladt a gazember. Rendőr, rendőr! (A rendőr nem jön.)

Az első csibész (pokolian ravasz arc-

Valódi angol és hazai gyártmányú

gyapjuszövetek

legelőbb bevásárlási forrása

WEISZ ADOLF DEBRECZEN, Kossuth-u. 1.

Ujdonságok naponta érkezők. Legszolidabb szabott árak

Amidőn az érdekes emlékiratot közzé tesszük, egyúttal azt jegyezzük meg, hogy minket, debreczenieket őszinte örömmel és büszkeséggel fog eltölteni az, ha a Magyar Tudományos Akadémia Wesselényi iratainak kiadásával a Csokonai-Kör hírneves titkárát dr. Kardos Albertet és a fáradhatatlan történelmi kutatót dr. Kardos Samut bizza meg.

A török forradalom. Szervezkednek az új törökök

Óriási haderő Konstantinápoly ellen.

Az új török tisztek százezer embernél nagyobb haderővel vonulnak Konstantinápoly ellen. A forradalom oly veszedelmes ponton áll, hogy nem tudni, milyen tömeggyilkolások lesznek.

A mai török eseményekről a következő távirataink adnak számot:

A szultán hatalma.

Konstantinápoly, április 17. Az itteni helyőrség katonái nem nevezik magukat többé ottomán csapatoknak, hanem császári csapatoknak s az összes török újságoktól is azt követelik, hogy így nevezzék őket.

Frankfurt, április 17. Egy magasrendű ulema tegnap este mint a szultán küldötte Szalonikibe ment, hogy a csapatokat megnyugtassa. Az ulemának az a megbízása, hogy adja elő az okokat, amelyek a keddi felforgatást megkövetelték.

Halálra keresett pasa.

Konstantinápoly, április 17. A szultán megparancsolta, hogy Mahmud Mukthar pasát, ki Athénbe menekült, élve vagy halva szolgáltatassák ki. Erre 150 katona behatolt a lakásba s még a háremet sem kímélték meg. A katonák Whitehall angol hajógyáros lakásába is bementek. Valószínű, hogy az angol kormány interveniálni fog.

Konstantinápoly, április 17. Az első hadtest állásától megfosztott parancsnoka, Mukthar pasa már biztonságban van. A pasa egy személygőzösön Athénbe utazott. Mukthar ha akarta volna, már csirájában elfojthatta volna a zendülést. Mukthar pasa kedden olyan órában, amikor még könnyen lelehetett volna verni a zendülést, tehát délután öt órakor engedelmet kért arra, hogy lövessen a zendülőkre. Tevfik helyeselte ezt. Hilmi pasa és állítólag a közoktatásügyi miniszter is ellene voltak, minek következtében a beavatkozás elmaradt. Mukthar már egy hét előtt tudta, hogy a reakció párhívei puccsot terveznek, de nem vette komolyan a dolgot és azt hitte, hogy az elégedetlenekeket a szolgálatban való megkönnyebítésekkel könnyen lefegyverezheti. A puccs értelmi szerzői altisztek voltak, kiket a hadsereg már huzamosabb idő óta megdolgoztak. A közkatona a tervezett puccsról csak hétfőn értesültek.

Újabb lázadás.

Filippopol, április 17. Az éj folyamán a Drinápolyban lévő lovas és gyalog tüzérezredek legénysége fellázadt az új török tisztek ellen.

Az új törökök szervezkednek.

Konstantinápoly, április 17. Az új törökök tegnap gyűlést tartottak, melyen résztvettek Enver bég, szerb, görög és bolgár szervezetek képviselői. A nemzeti képviselők megígérték, hogy az új törököket támogatni fogják a reakció ellen való küzdelmükben, az új kormánytól az elismerést megtagadják. Ennek érdekében az új törökök kötelezték magukat, hogy az új török kormány kinevezése esetén a nemzetiségeknek is autonómiát ad.

Százezer ember Konstantinápoly ellen.

Berlin, április 17. Összesen százezer embernél több van uton Konstantinápoly felé. Ez a haderő Csataldsában fog keretekbe formálódni. A kormány 14 táviratot küldött a katonák megnyugtására Macedóniába.

Bolgár mozgósítás.

Szófia, április 17. A bolgár kormány nagyobb csapatokat mozgósít a bolgár-török határon. Egy Philipopolban állomásozó gyalogezred és tüzérezred parancsot kapott, hogy a határon levő Herlmanlice irányába induljon.

Elindulnak a hadihajók.

Páris, április 17. Havas ügynökségnek jelentik Merzinából: A lázadás kiterjedésétől félnek. A hatalmak konzuljai kérték, hogy hadihajóikat utnak indíthassák.

Merénylet az angol konzul ellen.

Konstantinápoly, április 17. Arzanában két amerikai papot meggyilkoltak. Arzana lángokban áll. Merzinában az angol konzul ellen merényletet követtek el és könnyebben megsebesítették.

Konstantinápoly, április 17. Egyik híradás szerint 700, másik hír szerint 2000 embert gyilkoltak meg.

A gyilkos borona.

Halálos szerencsétlenség munkaközben.

Egy kabai béres tragédiája.

Tegnap délelőtt végzetes szerencsétlenség történt a hajdumegyei Kaba községben. Egy szerencsétlen béres az áldozat. Gazdájának a földjén szántogatott és boronált — ekközben történt vele a végzetes szerencsétlenség.

Lovai megbokrosodtak. Megakarták őket fékezni, de elesett és így került a borona vasfogai alá. Rettenetesen összezúzódott a szerencsétlen ember. Délután akadtak rá az arramondó emberek, akik azután felvették a félholtat.

Bekötötték úgy ahogy sebeit és beszállították a faluba. Orvoshoz vitték, de az összeroncolt emberen már nem lehetett segíteni. A borona rozsdás fokai két óra hosz-

száig voltak a karjában és így vérmérgezést kapott.

Két napig feküdt élet és halál között szegényes lakásán. Rettene'es kinokat szenvedett. A vérmérgezés lett halálának a közvetlen oka.

A debreczeni gyászosság, melynek a halálos szerencsétlenségről jelentést tettek, elrendelte a vizsgálatot, hogy megállapítsák terhel e felelősség valakit a szerencsétlenségből kifolyólag.

A tragikus véget ért béres nagy családát hagyott hátra.

Vásár.

*

Történik a vásártéren egy öreg néni „erőmérő” készüléke előtt. Ez az erőmérő készülék egy komplikált szerkezetű hőmérő. Aki kíváncsi az erőjére, az megnyomja a hőmérő gombját és a higanyszála felmegy. Ebből meg lehet tudni az erőt. Lehet esetleg úgy is mérni, hogy egy gép mellé elhelyezett 112 kilós hentest felpofoz az ember. Ez azonban drágább. A hőmérő biztosabb, de olcsóbb. Ugyanitt megmondó planéták húzhatók. Ezek nem mérnek erőt, csak a jövőt mondják meg.

Az első csibész: Néni, maga már olyan öreg.

A néni: Mentek innen rögtön, vagy rendőrt hívok!

A második csibész: Nénikém, meséljen valamit a rigómezei csatáról.

A néni (barátságosan): Nem rigó ez édes fiam, hanem papagály. Valódi tunguz papagály. Kihuz ez mindent. Megmondja a cédulán, hogy hányszor halsz meg tifuszban, mennyi pénzed lesz és melyik hercegnő fog veled megszökni, ha cigányprimás lesz. Asszonyoknak, embereknek, legényeknek, menyecskéknek csak két krajcár. Ezt mind a zöld cédula mondja meg.

Az első csibész: Hát a kék cédula mit mond? Nekem az kék.

A néni: A kék cédulán más van. Az megmondja, hogyha meghalsz, akkor a pokolba vagy a menyországba jutsz. Aztán feltámadsz.

A második csibész: A vörös cédula az ragályos betegséget jelent, ugy-e?

A néni: Takarodjatok innen rögtön, ne röhögjétek!

Az első csibész: Ne haragudjon nagyanyám. Huzzon nekem cédulát egygyér.

A néni: Két piz az ára.

Az első csibész: Nem bánom, fizetek annyit.

A néni (olyan pózzal, mint ahogy a hősszerelmes a Hamlet nagy monológját szavalja): Lóri! Hej, hej, Lóri, ityóka, pityóka, mityóka. Kusz. Kusz. Numero áne, numero óváj, huzni egy... kettő... három! Fugió toleró brávó, add ide a két krajcárt.

Az első csibész: Előbb adja ide a cédulát.

A néni gyanutlanul átadja.

Az első csibész elkapja a cédulát és megugrik.

A néni: Elszaladt a gazember. Rendőr, rendőr! (A rendőr nem jön.)

Az első csibész (pokolian ravasz arc-

Valódi angol és hazai gyártmányu

gyapjuszövetek

legelőbb bevásárlási forrása
WEISZ ADOLF DEBRECZEN,
Kossuth-u. 1.
Újdonságok naponta érkezők. Legszolidabb szabott árak

cal visszajön) : Itt van a két krajoár néni. Most meg az erőmet szeretném megmérni. Mennyibe kerül?

A néni : Pofozás vagy higany?

Az első csibész : Higany.

A néni : Három krajoár.

Az első csibész : Adja ide kettőért akkor előre kifizetem.

(A második csibész nem ért az egész-ből egy szót sem.)

A néni : Jól van na. Fogd meg.

Az első csibész megfogja a hőmérőt. Nagy erővel nyomja.

A néni : Ne nyomd úgy, mert szét-török.

Az első csibész : Dehogy török néni-kém, dehogy török. De hogy török! (Olyan erősen nyomja a hőmérőt, hogy az eltörik. A higanyt a zsebébe önti és elszalad.)

A néni : Jaj a gazember! Tönkreteszi a kenyeremet, Miből fogok én élni? Istenem, istenem!

A második csibész : Emelje fel a pofozó embert hat krajoárra. (El akar szaladni, mert fél, de az előkiáltott rendőr fülöncsipí és beviszi.)

Az első csibész : Vigye méltóságos rendőr ur. Ugy kell a gazembernek. Tovább megy a fonográfos emberhez, lehallgatja a Traviata nagy áriáját és a Kolnidrét és fizetés nélkül meglép.

(Lais.)

Királyi hadiparancs a tartalékosok szabadságolásáról.

Az uralkodó köszönete a hadsereghez.

A magyar és az osztrák hivatalos lapok ma hadparancsot közölnek, amelyben a király köszönetet mond a tartalékosoknak, a lakosságnak és a katonai parancsnokságnak azért a magatartásért, melyet a legutóbbi külpolitikai bonyodalmak idején tanúsítottak. A hadparancs szószerint így hangzik:

Ausztria-Magyarországnak a délkeleti szomszéd országokhoz való hazamosb ideig megzavart viszonyának tisztázódása, nemkülönben a veszélyeztetve volt határrészek újbóli biztonságát illető meggyőződés immár lehetővé teszi, hogy a fegyveres erő egy részének állományfelemelés céljából behívott tartalékosok újból a nem lényeges viszonyba visszahelyeztessenek. Nagy megelégedéssel tölt el, hogy a nem tényleges zászlók alá hívásnak példa módon tettek eleget, valamint, hogy úgy a behívottak, mint a lakosság széles rétegei a helyzet komolyságát helyesen felfogva, mindannyian készen voltak a haza javát lelkesen előmozdítani. Legteljesebb elismerésemet fejezem ki mindazon parancsnokságoknak, csapatoknak és intézeteknek, melyek az utóbbi hónapokban, nehéz viszonyok között a szolgálat jelentékeny fokozott követelményeinek kitartó odaadással és örömmel tettek eleget.

Kelt Bécsben, 1909. évi április 14-én. *Ferencz József* s. k.

A király hadiparancsa nagy örömet fog bizonyára kelteni az egész országban.

Turcsányi Olga és Mariházy Miklós

a debreczeni publikumról

*

Kevés vendég jön ide Debrecenbe, akit meg is szeret ez a mi publikumunk. Most azonban, hogy három estén át szebbnél szebb diadalait aratta a színpadon *Turcsányi Olga*, ez a bájos fiatal művésznő, megszerették Turcsányi Olgát. A vendégművésznővel egy rendkívül elegáns, végtelenül szimpatikus arcu ur jött Debrecenbe, aki csak holnap este fog bemutatkozni a színpadon: *Mariházy Miklós*, a művésznő férje.

A vendégszereplő művészpár is megszerette ezt a mi öreg városunkat és ezt a mi lelkesülő, szerető kedves publikumunkat.

Érdekesnek tartottuk a Turcsányiék itt tartózkodásuk alkalmával emléksorokat kérni az impressióikról, amit Debrecen és a debreceni publikum keltett bennük. A rendkívül kedves és érdekes emléksoraikban felehetetlennek mondják ezt a Debrecenben töltött néhány napot

TURCSÁNYI OLGA.

Kedves szerkesztő ur!

A királyok azt szokták mondani: „örömmel jöttem ide”, én ellenben, szerény harsogva a muzsának, bizony „félve jöttem ide” és most nem tudom ezek után örömmel megyek-e el vagy nem.

Örömmel megyek, mert magammal vihetem ennek a bábajos közönségnek igazán kedves rokonszenvét, de bánattal is, hogy távoznom kell. Dehát a kötelesség hív. Az én uracskám is „direktor”, neki is kell egyet-egyet játszani, és mert ő kért meg, lennék oly szíves és játszaniam neki is otthon és hát tetszik tudni, úgy szeret, hogy hit ennek a kérésnek nem tudok ellentállani, dehát én is úgy vagyok veje, mint ő énvelem, pedig azt hiszem, kiápok tőle — berekedtem — és bizony aggódtam nagyon, hogy rovásomra jegyzik fel ezt, dehát önök oly kedvesek, hogy még ezt is elnézték nekem.

Holnap, illetve ma megpróbálkozom egy más oldalról bemutatkozni — drámaíró fogok az én édes uracskámmal, nem tudom, hogy fogok tetszeni, mert neki, színpadon inkább drámában tetszem, persze hát szeret velem játszani és titkon bár, az kikéltom én is!

Fogadja kedves Szerkesztő ur szíves üdvözetemet és köszönetem a bájos fogadtatás és érdeklődésért

Mariházyné Turcsányi Olga.

MARIHÁZY MIKLÓS.

Tisztelt Szerkesztő Uram!

Minden csoda három napig tart. Én és imádott kicsi nőm ugyan négy napot töltöttünk itt, de ez a négy napos csoda tovább fog élni, mint három nap.

Tartok tőle, hogy nem fogom egyhamar

elfeledni a debreceni színház remekül lelkesedő közönségét.

Nincsen fájóbb tünet egy színészre mint az, ha becsülétes törekvését nem honorálják. Én ugyan, midőn ezeket a sorokat írom, még nem estem át a tűzpróbán, de tapasztaltam azon a három estén, melyen feleségem lépett a deszkákra.

Végig élveztem az igazán szép előadásokat, melyeket Zilahy kollegám lelkes gárdája produkált és láttam a szépen megnyilatkozó tetszést. Én szintén ezen a rögzös directori pályán járok, és mondhatom, igen súlyos, nehéz feladat az, amit mindenkor teljesítenünk kell.

Nincs az a színész, nincsen olyan igazgató, aki ne akarná a — legjobbat nyújtani, hiszen ez természetes.

Midőn ezelőtt 8 évvel színészsze lettem és a Debreceni színház jelenlegi igazgatójánál pályámat megkezdtem, már a második napon — igazgató akartam lenni, — persze, akkor még csak azon járt az eszem, hogy az igazgató mindent eljárt, amit akar.

Ma, midőn tényleg azt játszom, amit akarok, ma bizony látom, hogy ez a kis fényes előny, nem világítja be a sok többi — homályt! Az én életemben azonban nem egy nagy fény! és ez — büszkén mondom — az én érdemem. Van egy aranyos jó aszonykám, akit imádok; aki fényt áraszt körülöttem mindenütt, ahova lépek. Ezzel az élettársal bátran reményelem, hogy — mindig — magamra osztom a jó szerepeket!

Holnap hipnotizálni fogok — hogy jól-e, rosszul-e, azt még nem lehet tudni, az igyekezet az megvan.

Midőn szíves jóindulatát hálásan vettem, egyben vagyok kész hiva

Mariházy Miklós,
színiigazgató.

A debreceni vízvezeték.

Farkas Kálmán miniszteri tanácsos az ártézi kutakról.

A bizottság ülése.

Nagyfontosságú ülést tartott ma délután három órakor a debreceni vízvezetési bizottság. Az ülésen jelen volt *Farkas Kálmán* miniszteri tanácsos is, aki igen érdekes és szakzerű nyilatkozatot tett a debreceni vízvezetékéről.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

A vízvezetési bizottság ülésén *Kovács József* polgármester elnökölt. Jelen volt: *Farkas Kálmán* min. tanácsos.

Kovács József polgármester nyitotta meg az ülést. Rövid beszédében szívélyesen köszöntötte *Farkas Kálmánt*, aki azért jött Debrecenbe, hogy meggyőzze a várost a vízvezeték ügyének sikeréről. Örömet fejezte ki megjelenése fölött az az indítványt tette, hogy ez az örvendetes esemény iktatassék jegyzőkönyvbe.

Farkas Kálmán köszönetét fejezte ki azért, hogy alkalmat adtak neki arra, hogy ide jöhessen. Tizenkét év előtt járt Debrecenben s már akkor megmondotta, hogy a debreceni vízvezeték munkálatai nem lehetnek sikertelenek. Hogy ez a feltevés nem volt alaptalan, igazolja a megfúrt 12 kútnak

Gyapjuszövetek

árait a kedvező áralakulása folytán márczius 1-től kezdődőleg az árak 10%-kal csökkentettük.

Weisz Adolf

:: posztó kereskedő ::
Debrecen, Kossuth-u. 1.
Szigoruan szabott árak..

hatalmas vízbősége. Előadta továbbá, hogy megtekintette a kutakat s az összes létesítéseket. Örömmel konstata, hogy a tervezet szerint megállapított 5000 köbméter napi vízszükséglet dusan kapható a kutakból. Nemesak ezt a mennyiséget látja biztosított-nak, hanem ennél jóval többet is, mert a míg egyik kútból kevesebb víz jön mint a másikkól, összevetve a szivattyuzás eredményét, azt tapasztalta, hogy nem 5000, hanem 6000 köbméter vizet kaphatunk a kutakból. A hetes számú kut a leggyöngébb, de ezzel szemben három másik kut mindeu várakozást felülmúl a vízbőségben. A mi a 7. számú kutat illeti, úgy véli, hogy ott a rétegekben lehet eltérés, de nincs kizárva, hogy a szivócsövek beállítása okozza azt, hogy kevesebb vizet ad a többi kuttal. Erre nézve fenntartja véleményét a jövőre. A mi a további lépéseket illeti, kijelentette, hogy a bíróság hatalmazza fel a mérnöki hivatalt hogy a szivócsatornák tervezetét készítse el, nemkülönben fontos, hogy a szivattyuberendezés tervezete is mielőbb elkészüljön.

Vinay Géza kérdést intézett, hogy vajon helyes-e az, hogy a tervtől eltérően a szivóberendezés más rendszer alapján készüljön.

Aczél Géza szakszerű felvilágosításai után Farkas Kálmán kijelentette, hogy már a közönség megnyugtatója miatt is helyes a központi szivóberendezés létesítése. Kétségtelen, hogy ez költségtöbbletet okoz, de ha tekintetbe vesszük, hogy ez a berendezés végleges lesz, nyomban előáll az üzemből a lényeges megtakarítás.

Kovács József polgármester kérdést intézett az iránt, hogy mely kutak vehetők át?

Farkas Kálmán kijelentette, hogy a kutak átvételéről ez időszerint korai nyilatkozni. Egyelőre be kell várni, míg a vállalkozó befejezte munkáját s ha ez számláját benyújtja, úgy elérkezett az idő, hogy a kutak megvizsgáltságának.

Ézután még jó ideig szakszerű eszmecserét folytatott a bizottság s a beszélgetés oda konkludált, hogy teljes garancia van arra nézve, hogy a kellő vízmennyiséget elértük a 12 kuttal.

Színház és Művészet.

Műsor.

Vasárnap délután bérletszünetben: Turcsányi Olga vendégfelléptével: Lili, operette.

Vasárnap este bérletszünetben Turcsányi Olga és Marházy Miklós vendégfelléptével Trilby, énekes színmű.

Hétfőn, „B” bérletben Erdészleány, operette.

Kedden, „C” bérletben Király, vígjáték.

Szerdán, „A” bérletben, Király, vígjáték.

Csütörtökön, „B” bérletben, Király, vígjáték.

Pénteken, „C” bérletben, Körmendi Margit és Kardos Géza vendégfelléptével, Három testőr, vígjáték.

Szombaton, „A” bérletben, Remény, dráma.

Vasárnap délután, bérletszünetben Felhő Klári, népszínmű.

Vasárnap este, bérletszünetben, Hódító keringő, operette.

Turcsányi Olga ma a *Koldusgróf* Jessy-jében lépett föl, ismét zsufolt nézőtér előtt, mely azonban ezuttal kissé fukarul

Becsés tudomására hozom az igen tisztelt közönségnek, hogy megérkeztek a szebnél szebb tavaszi és nyári hazai és angol **gyapju-szővetek** a legszebb kivitelben **legolcsóbb szabott árak** Számos látogatását kérve, kiváló tisztelettel

Képek-retezési vállalata olajfestmények és aquarell fényképek bekerekeztetését izléses kivitelben a legolcsóbb árban elvállalja.

szolgált tetszésnyilvánításai. Hogy ez így történt, abban a vendégművésznőnek csak annyi a része, hogy egész este meglehetősen indiszpozícióval játszott s énekelt, meg, hogy partnerei roszvoltából az ő közismeretű temperamentumát sem vihette teljesen harcba. Szívesen írjuk meg ezek mellett, hogy Marházyné asszonynak most is voltak művészi készséggel s lendülettel megjátszott jelenetei: igazgyöngyök a fagyöngyök között. — A címszerepben Kemény Lajos hallatott néhány közvetlen hangot, a drámai helyeket azonban modorosságával s félszégével élvezhetetlenekké tette. E tekintetben Győre valósággal versenyzett vele. — Bárdos Irmánok hasonlóan a szögleteesség volt főhibája; Malonájában alig-alig sikerült felfedeznünk egy-két szimpatikus vonást. Igaz művészi adottságát viszont ma is Gerő Ida, ki javaerőnk között is kiválik s Gyöngyi Izsó, kinek az este ritka meleg s értékes sikere volt. Jellemezhető erejét, melylyel a koldus-elnök alakját kidolgozta, nagyra becsülő figyelemmel csodáltuk s élveztük. Ligeti egy torz figurát szemléltetett élénk színekkel, Gyöngyi Jolán egy epizód szerepben ügyeskedett, a kis Rónai Nándor pedig megint elbájoló kedvességgel ábrázol a kabinet-szerepét, a kis Bogumilt. Torma Zsiga neveléses módon bátorosan volt ma olyan lámpalázás, mintha debütált volna. E malőr folytán persze gyönyörű hangját sem élvezhettük. Ilyen volt ime az összes; ha ehhez a rendezésnek apróbb s nagyobb gyarlóságait is hozzászámítjuk, könnyen megtalálhatni az okát annak, hogy egész este nem hargzott fel egyetlen „egészséges” taps sem. Pedig — A Koldusgróf nem is olyan rosz daljáték, mint aminőnek debreceni előadása után híhetők az ember. (g.)

Képsorsolás az Istvánffy-tárlaton.

Tudvalevő, hogy Istvánffy festőművész a képtárat látogató közönségnek belépő-jegy helyett 1 koronás sorsjegyet ad el, kényszer nélkül. A sorsjegy folyószáma már eddig is a 100-hoz közel van. A 100 ik sorsjegyszám nyeri meg a 100 koronát, melyet Istvánffy nem ad át készpénzben a nyeronak, hanem feljogosítja, hogy képei közül (amelyek ára árjelezve van) 100 korona értékben képet válasszon. Ha valamelyik nyertes drágább képet akar, az esetben kiegyenlíti a néhány koronányi árkülönbözetet. Könnyű szerrel, jóformán ingyen egy Istvánffy-képhez jutni nem mindennap lehet. Felhívjuk tehát a közönséget, használja fel ezt a ritka alkalmat s vásároljon tömegesen sorsjegyet.

Az Istvánffy-kiállítás mellett levő cukrászat, ugyancsak a kaszinói szolga személyzettől Istvánffy távollétében is kapható bármikor sorsjegy. Az első 100 koronás fő nyeremény valószínűleg holnap meg lesz.

— **Zsigmondi Anna Kassán.** A kassai publikum tündető nagy szeretettel fogadta Zsigmondi Annát, a debreceni színház volt művésznőjét Zsigmondi Anna bemutatkozásáról az egyik kassai lap ekeket írja:

Régen nem nyilvánult meg már ujonnan szerződtetett tag iránt olyan általános érdeklődés, mint aminővel a közönség Zsigmondy Annát, a társulat új szubrett primadonnáját várta. És ez az érdeklődés teljes kielégítést nyert mindjárt vasárnap este, amikor a Tatarjárás Mogyoróssy önkéntes szerepében bemutatkozott a kassai színpadon. Az érdeklődő közönség zsufolásig megtöltötte a házat s hatalmas tapsviharral fogadta a színpadra lépő művésznőt, kinek kellemes megjelenése, élénk, temperamentumos játéka és kitünően iskolázott, szépen csengő hangja egy csapára meghódította a közönséget — Nem szokásunk

ugyan egyszeri szereplésből végleges bírálatot mondani s ezt a jelen alkalommal annál kevésbé tehetnők, mert hiszen Mogyoróssy szerepében nincs alkalma a művésznőnek tehetségének teljességét bemutatni. Amde az a hatás, mit a művésznőnek első fellépése gyakorolt a tetszésnyilvánításokkal egyébként fukarkodó közönségre, világosan bizonyítja, hogy Zsigmondy Annában a nagy tehetség, a színjátszó képesség és kitünő énekművészet a legszerencsésebben egyetülnek. Mindezekhez hozzájárul még a kellemes külseje is s így elfogulatlanul kimondhatjuk, hogy teljesen kiforrott művésznő áll előttünk. Énekszámait sokszor meg kellett ismételnie, felvonások után pedig többször kellett a lámpák előtt megjelennie, hogy fogadja az üdvözléseket, ami csalhatatlan bizonyítéka a közönség legteljesebb elismerésének. Öszinte sajnálatunk a szolgál azonban, hogy a művésznőt csak rövid ideig vallhatjuk magunkénak, amennyiben szeptembertől Nagyváradra szerződtött.

A rehabilitáció felé.

Sichermann Jakab bűnpöre.

A lőtárgyalást elnapolták.

Nagyváradról jelenti tudósítónk, hogy az ottani törvényszék óriási érdeklődés mellett folytatta tegnap **Sichermann Jakab** és családja bűnpörének tárgyalását. A tárgyaló terem zsufolásig megtelt rokonsággal, debreceni és érmelléki ismerősökkel nagyszámú jogász-közönséggel. A tegnapi tárgyalás minden mozzanata izgalmas, érdekességben bővelkedő volt. A tanuk egész légiója igazolta, hogy **Berger Miksa** megmentése végett adta el az elsőrendű vádlott: **Sichermann Jakab** sámsoni birtokát és nem utólagosan, **Berger Miksa** szökése után — a hitelezők kijátéka céljából. A tanuk egész tömege igazolta, hogy az a pénz, amelyről a vádiratban olvasható, hogy **Sichermann Jakab** elrejtette — ez a pénz **Berger Miksánál** volt a szökés napján.

A bűnpernek leglényegesebb, legdöntőbb problémája tehát, hogy ugyanis a hetvennyolcezer koronát **Sichermann Jakab** elrejtette, vagy **Berger Miksa** vitte magával — tisztázást nyert. Kétségtelen immár, hogy **Sichermann Jakab** nem akarta hitelezőit ezzel a hetvennyolcezer koronával megkárosítani, kétségtelen, hogy ezt a pénzt **Berger Miksa** vitte magával.

Ezek után a perdöntő adatok után — érthetők és tiszteletrémeltők **Sichermann Jakab** szavai, amelyekkel a törvényszék folyosóján ártatlanságát hangsúlyozta:

— Aki engem ismer — ugymond — egy pillanatig sem hiheti, hogy ezt az utálatos bűncselekményt, amelylyel vádolnak — elkövettem. Engem szeret és tisztel az egész Érmellék, a magam erejével küzdöttem fel magam; a magam erejével szereztem vagyonomat, tagja voltam sok ideig Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának, a hová beválla zottak; vendégszerető házamat nyitva áll mindenki előtt, aki csak hozzám fordult — jót tettem azzal, egész vagyont osztogattam szét a rám szorultak, szegények között. Tudja ezt az egész Érmellék. Mindenki tanuságot tehet amellett, hogy ez így igaz, ahogy mondom. Képtelenség elhinni, feltételezni rólam, hogy én valakit megkárosítani akartam. Ellenkezően: jószágom, áldozatkészségem, vőmbe vetett bizodalmam vitt az anyagi pusztulás szélére.

A folytatolagos tárgyalás során tett igen érdekes vallomást.

— November 16-dika táján — ugymond — találkoztam **Berger Miksával**. Elmondotta, hogy nagy anyagi zavarok közt van, de azt hiszi, megmenekül, mert apósa a

Kohn M. Miksa
posztókereskedő Batvan-u. 7.

BLATTNER GYULA Debreczenben,
Piacz-utca 69. sz. — Telefon szám 468. —

Épület és díszmű üvegezési vállalatát ajánlja az építész és építetők urak szives figyelmébe.

segítségér
soni bírtok
hitelezők
Mikor én
Reiszler
Miksa ug
val. Megk
pénz? —
és megmu
tak benne
tem, hog
Miksa szó

Ez a
mert ez
Miksánál
ki azért a
telezökl
lott a töb

A ta
dr. a vád
a bizonyít
a tényállá
iratok bes
A t
kozás utá
szerint be
lettára a z
tása; a 27
per aktái
bírósgától
a törvény
njabb hat

Ne kon
Ne kon
Ne riko
A nagy

Oh ez a
Hisz' vo
Csak bu
Boldog

Tiptort
Német
De min
Melyet

Ha meg
Mig egy
A poka
Nem ve

Kik élte
Azok el
Költök:
Legyete

debreceni
napi isten
végzik: a
József p
Erdős Ká
plomban
az Ispota
Támuel p

Az á
plomban v
tentsztele
vögzí.

— A
város leg

Va

P
Bejegye
1894. be
tartott
tartott

segítségére siet. Apósa ugyanis eladta sámsoni birtokát és a pénzt átadta neki, hogy a hitelezőkkel egyezséget próbáljon csinálni. Mikor én ezt meghallottam — folytatta Reiszler Sándor — megőrültem. Berger Miksa ugyanis tartozott nekem 1000 koronával. Megkérdeztem tőle, hogy van-e nála pénz? — Igen — mondta Berger Miksa — és megmutatott egy nagy csomó pénzt. Voltak benne ezresek, százatok. Erre én kértem, hogy fizesse ki tartozásait. Berger Miksa szó nélkül kifizette az összeget.

Ez a vallomás különösen azért fontos, mert ezzel kétségtelenné vált, hogy Berger Miksánál voltak Sichermann Jakab pénzei, a ki azért adta át neki e pénzeket, hogy a hitelezőkkel egyezséget kössön. Ugyanigy vallott a többi tanu is.

A tanuvallomások után Thury Endre dr. a vádhatóság képviselője indítványt tett a bizonyítás kiegészítésére végett. Nem látja a tényállást tisztázottnak; kéri a hiányzó iratok beszerzését és a tanuk beidőzését.

A törvényszék erre hosszas tanácskozás után kihirdette határozatát, amely szerint beszerzendő Sichermann Jakab esőd leltára a csődbíróságtól, a hitelezők kimutatása; a 27000 koronás váltóra nézve a váltóper aktái beszerzendők a debreczeni váltóbíróságtól. A tárgyalást emiatt félbeszakította a törvényszék és május 11-ére tűzte ki az újabb határnapot.

HIREK

„Ne kongassátok“ . . .

Ne kongassátok a halálharangot,
Ne kongassátok még a nép felett.
Ne rikoltozza országgá-világgá
A nagy romlást a rémült képzelet.

Oh ez a nép magát még ki nem élte,
Hisz' voltaképen eddig nem is élt.
Csak buzaszemként a barázdasírban
Boldog tavaszt, feltámadást remélt.

Tiportá lába töröknek, tatárnak,
Német ek, magyar urnak egyaránt . . .
De minden sir megnyílik. Az a sir is,
Melyet a földbe acéleke szánt.

Ha meg nem halhat emberfia addig,
Mig egyszer boldog nem volt igazán :
A pokol ércapui diadalmat
Nem vehetnek még a magyar hazán!

Kik éltek és már boldogok valának,
Azok elvesznek. A nép megmarad.
Költők: a feltámadás harsonái
Legyetek és ne halálmadarak!

Jánosi Zoltán.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban az ünnepi istentiszteletet a következő lelkészek végzik: a Nagytemplomban prédikál Papp József papjelölt, Kistemplomban prédikál Erdős Károly papjelölt, a Kossuth-utcai templomban prédikál Molnár Béla papjelölt és az Ispótyá templomban prédikál Juhász Támás papjelölt.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **A városi takarékpénztár.** A város legutóbbi közgyűlésén tudvalevően

elhatározta a törvényhatóság, hogy ez év végére felállítja a városi takarékpénztárt. Az alapszabályokat Vecsey Imre főjegyző elkészítette s azt tárgyalás céljából bemutatja a bizottságnak. A bizottságot e miatt szerda délután három órára összehívták.

— **A jogügyi és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság április hó 20-án, kedden délután három órakor a varosháza kistanácstermében ülést tart. Tárgyak: 1. Belügyminiszteri leirat a város törzsgulya szaporulatának lebélyegzése tárgyában. 2. A róm. kath. szegényápoló ki-telepítésének ügye. 3. Az iparos ifjúsági egyesület kérvénye ideiglenes segély adása tárgyában. 4. Törvényjavaslat tervezet a siketnémák tanítási kötelezettségeiről és intézeteik anyagi ellátásáról (megjelenik a „Város“ c. lap folyó hó 17 iki számában.) 5. Krivanoszka Ferdinánd, Zygmontonitz Sándor, Pasicka Valentin és Naprannik Ferenc köz- ségi kötelekbe felvétel kilátásba helyezés iránti kérvénye. 6. Solymossy Elek színiskolai igazgató kérvénye 6000 korona segély adás iránt. 7. Leitner Dezső sámsonligeti bérlő bérletmeghosszabbítás iránti ügye. 8. Egyéb folyó ügyek.

— **Kristóffy a királlyal.** Budapestről táviratozza tudósítónk. Egyik fővárosi estilap mai számában azt adja hírül, hogy Kristóffy volt darabont belügyért a király több mint egy óráig tartó kihallgatáson fogadta. Vez estilap hírét nem cáfolták meg.

— **Adókiivetés az evangélikus egyháznál.** Az ágostai hitvallású evangélikus egyház tagjai értesítették, hogy az 1909. évre megállapított egyházi adókiivetés április 18-tól április 25-ig és pedig délelőtt 9—11-ig, délután 3—5 óráig a lelkészi hivatalban az érdekeltek által megtekinthető s az esetleges felszólamlások ugyancsak a lelkészi hivatalhoz folyó évi április hó 30-ig adandók be. Debrecen, 1909. április 17.

Az egyháztanács.

— **Hajdunánásiak Debrecenben.** Holnap reggel a hajdunánási Iparos körnek ötven tagja érkezik Debrecenbe, hogy az iparművészeti kiállítást megtekintsék. A hajdunánási társaságot Sáfrán Géza takarékpénztári pénztárnok, a kör elnöke vezeti. A derek hajduk mindjárt a megérkezés után a kegyelet adóját zárják le legnagyobb jóltevőjük Bocskai István fejedelmünk szobra előtt, amelyre koszorút helyeznek, reggel fél nyolc órakor. Azután a kiállítást, majd tíz óra tájban a városi muzeumot s egy óra múlva a főiskolai könyvtárt tekintik meg.

— **A gyilkos mérnök bűnpöre.** Marosvásárhelyről táviratozzák: A Pártos mérnök bűnpörének a tárgyalását érdekes incidens zavarta meg. Tillár István tanu vallomása alatt egy Horváth Miklós nevű esküdt mosolyogva intett egy a hallgatóság között levő ismerősének, mint aki azt akarta mondani, hogy a tanu hamisan vall. Az esküdt az esküdtet szigorúan rendreutasította, az ismerősét pedig letartóztatással fenyegette meg, ha a termet el nem hagyja. Egyébként befejezték a tanukihallgatásokat. A tanuk csaknem kizárólag egybehangzóan azt bizonyították, hogy Pártos a gyilkosságot jogos önvédelemből követte el. Itéletre holnap kerül sor és ez valószínűleg felmentő lesz.

— **Az angol király és az orosz cárnő.** Párisból táviratozzák. Edvárd ki

rály Párisból jövet és Alexandra királyné, valamint Mária Feodorovna orosz özvegy cárné tegnap este hét óra felé Burgesbe érkeztek. A király szívélyesen üdvözölte az özvegy cárnét. Miután az angol és orosz nagykövetek üdvözölték a felséget, Fallières elnök nevében a felséges hölgyeknek pompás virágcsokrokat nyújtottak át. Rövid tartózkodás után a király és királyné, — miután szívélyesen elbucsuztak az özvegy cárnétól — folytatták utjukat Genuába, ahová rövid idő múlva az özvegy cárné is elutazott.

— **Jubiläum.** Ma vasárnap lesz az „Iparos-kör“ 25 éves jubiláris ünnepélye. Délelőtt 11 órakor diszkozygylés az „Iparos-otthonban“. Délután 5 órától kezdve a „Bika“ disztermében jubiláris ünnepély fényes műsorral, aztán társasvacsora étlap szerint, végül pedig tánc. Felhívjuk olvasóink figyelmét e nagyszabású ünnepségekre.

— **A tatabányai tífuszjárvány.** Tatabányáról táviratozzák. Ma nagyszámu csendőrt kellett rendelni Tatabányára, mivel a nép valóságos ostrom alá fogta a kórházat. A tífuszjárvány egyre veszedelmesebben terjed, sőt már a szomszédos községeket is fenyegeti. Ma három új halott van. A megbetegedések száma az ezerhez jár közel.

— **Szerencsétlenül járt gimnázista.** Gyöngyösről táviratozzák. Tegnap délután Beney Gyula második gimnázista játékközben a kuglizó dobjáról oly szerencsétlenül esett le, hogy agyrázkódást szenvedett és meghalt.

— **Vásári razzia.** A vásár előtt sokott razziát tegnap éjszaka tartotta meg a rendőrség Boldizsár Kálmán dr. bűnügyi osztályfőnökének személyes vezetésével. A razzianak meglelt a kívánt eredménye, a mennyiben mintegy 25 gyarus alakot fogott el a rendőrség, köztök 15 nőt, akik mindnyájan valami jó fogást akart Debreczenben csinálni.

— **Házasságok.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő pár jelentkezett házassági kihirdetés végett: Lehószky Lajos—Papp Erzsébettel, Varga Lajos—Horváth Rózával, Komlósi István—Krasznai Máriaival, Boldog István—Szilágyi Rózával, Fiakovics Sándor—Stagel Katalinnal, Hollaják Sándor—Szecei Erzsébettel, Lévai József—Mezei Juliánával, Benedikti József—Lovassy Franciskával, Járai Ödön—Bátori Zsófiával.

— **Árverés a vasutnál.** A vasuti kocikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, úgymint bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha és fehérművek stb. Debreczen állomás podgyász felvétele helyiségeben április hó 22 én délután 3 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni.

— **Korcsmai botrány.** Óriási botrányt rögtönzött tegnap délután Szilágyi János napszamos a Nyugoti-utca a Havas-féle korcsmában. A berugott ember garázdálkodásainak több rendőr véget akart vetni. Szilágyi azonban nem olyan legény, aki hagyja magát. Védekezett kézzel lábbal. Csak nagynehezen sikerült a rendőröknek megkötözni, akit azután bevitték a bűnügyi osztályra.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Szikszay János ref. 7 hónapos, Tóth Gábor ref. 19 éves, Major András r. kath. napszamos 69 éves, Kacorszki Anna r. katolikus 3 éves,

Vanger Sándor

Batthyányi-utczal. — Telefon 216. sz.

Párisi mintára berendezett női divatszalon. Tavaszi és nyári ujdonságok

Készít a legelőnyösebb árak mellett; alkalmi és menyasszonyi toltot teket, costumok, színházi belépőket. Gyászruhákat a legrovidebb idő alatt

PAGLIANO-SYRUP

Bejegyezve az olasz hivatalos gyógyászatba. Kiténtetve az 1894-ben tartott pharmaceutikai és az egészségügyi 1900-ban tartott kiállításán, ugyancsak az 1906-ban Milánóban megtartott nemzetközi kiállításán a nagy aranyéremmel.

A legjobb vértisztítószer, forgalomba hozva Ernesto Pagliano tanár által Nápolyban CALATA S. Marco 4.

— Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban. — Utánzatoktól óvakodjunk.

Üvegekben, dobozokban (porok) és tablettákban (szemecskék)

ERNESTO PAGLIANO tanár NÁPOLY.

— Megrendelhető a következő című gyógyszerertárban: Real Apotheke Socrate Bracchetti Ala (Sudtírel).

1303/1 1-6 oia.
Viepesutobol

Tolvaj eselődleány. Rutul va élt a gazdái bizalmával Csonka Idaiszpei eselődleány. Amíg László Gábor és felsesége Nagyváradra utaztak, ő felfeszítette a tuli pános ládákat és több mint száz korona értékű ékszert és ingóságokat lopott ki belőle. Azután Kovács József nevű szeretőjével Szentérsre szökött. Itt fűlelték le a csendőrök a tolvaj eselődlet és átadták az illetékes hatóságnak.

Népesedés. Az elmúlt hét folyamán 30 halálozási esetet jelentettek be, ezzel szemben a születések száma 57, még pedig 27 fiú és 30 leány. A város lakossága tehát az elmúlt héten természetes úton 27-el szaporodott.

Köszönet-nyilvánítás. Mindazon kedves rokonoknak, jó barátoknak, kedves ismerősöknek, szeretett kartársaknak és nagyrabecsült üzletfeleknek, — kik felejtetelen jó férjem, illetve atyám végtiszteletételen megjelenésükkel nagy fájdalomukat enyhítették — hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Özv. Dorsch Hugóné és fia.

Az eladott ingóságok. Sikkasztás vétségével vádolva állott tegnap Gellér József 46 éves debreceni lakos a debreceni törvényszék büntető tanácsa előtt. Ugy történt a dolog ugyanis, hogy Gellérel végrehajtást foganatosítottak 2400 korona értékű ingóságokra Gellér azonban ezeknek legnagyobb részét még az árverés előtt eladta. A törvényszék büntető tanácsa Gellért sikkasztás vétsége miatt 8 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Halálozás. A következő gyászjelentést kaptuk: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett kedves testvérünk, jó sógorunk és áldott emlékü jó rokon, néhai Tóth Mariska, tolyó hó 17-én déli 12 órakor életének 55-ik évében hosszas, de 2 heti súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részei folyó hó 19-én délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Meser utca 11. számú házuktól a nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtiszteletre rokonainkat, jó barátainkat, ismerőseinket és a nagyérdemű közönséget bátoros szívvel meghívjuk. Debrecen, 1909. április 17. Béke lengien porai felett! Bánatos testvérei: Polgár Tóth József, nejevel Ménes Eszterrel és gyermekeivel, Tóth Julianna, Polgár Tóth János, nejevel Tóth Zsuzsikával és gyermekeivel. Tóth Eszter, férjével Polgár Balogh Ferencel és gyermekeivel. Elhalt testvéreinek gyermeke: Kiss Róza, férjével Polgár Iarsányi Gáborral. Közeli és távoli rokono nevében

Osztályorszj k. Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztályorszjáték ma húzásán a következő számu rsjátésjegy nyertek:

5000 koronát nyert: 77590.
2000 koronát nyertek: 1270 1826 2517

40021 52496 54486 98741 104867 117423
117679 117728.

1000 koronát nyertek: 2253 2857 9741
21540 22747 24788 25774 34298 36848
42909 48061 51168 55189 72650 78875
74378 88769 91826 92257 94140 95145
96888 98628 95582 102085 118538 114460
117134 118738 118758.

500 koronát nyertek: 2655 6749 9554
15810 17620 18209 18383 22002 22849
27806 27808 28667 38762 4494 456072
50744 62204 68004 74125 80233 80558
81576 83048 93402 96154 102332 105582
107451 108501 110139 118957 123689 124760

Beszél ön angol? Rövid időn belül megtanulhatja. Miss Isabel Lewis (Csapó utca 59. sz.) angol leckéket ad jutányosan felnőtteknek. Szintugy társalgási órákat csoportoknak.

A Hajdu-téle boltberendezés eladó. Értekezhetni Békés Lajosnál,

„Mercur” összes rendszerű írógépek műszaki vállalat elnevezés alatt az Arany János-utca (Hungária épületben) egy valóban praktikus és házagypótló vállalat létesült, ahol a gyártmányokra való tekintet nélkül, a legnagyobb precizitással javítják ki az írógépeket. Nem lesz tehát ezután szükség arra, hogy a javításra szorult írógépeket Budapestre küldjék. Ltnnek a költséges szállításnak azonban csak az az eredménye volt, hogy az épen mutatkozó működési zavar nyert elhárítást, míg a baj tulajdonképeni főoka a szerkezetben rejlő fogyatékoság helyreállítása emaradt. Ennek következtében az írógépek rövid használat után ismét felmondták a szolgálatot. Ezenkívül a vállalat magyar-német gyors és gépirési szakiskolát is létesít. A tanfolyam képvisített tanerő vezetése mellett, 4 hónapos cursusokban leboosztva. Jelentkezéseket már most elfogadnak. A vállalat Copyng Office-je mindenféle gépirási és sokszorosítási munkákat is elvállal a legnagyobb diszkrétó mellett.

Az iparművészeti kiállításon levő bórdiszmu tárgyaitma euton is felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét. Ez irányu megrendeléseketkérve tekintettel, hogy a bórdiszmuves ipar hazánkban most kezd fejlődni, a nagyérdemű közönség párfogásával én is tovább fejlesztője lehessen ezen műiparágának tisztelettel Antalffy Ferencz könyvkötő bórdiszmuves Piacz u. 31.

Érdekes látványosság a vásártéren. Magyarországon jól ismert nagy állat szerzet Koczka Antal naponta déluán fél 5 és este fél 8 órakor a vas cirkuszbán 4 állat szelidítő és állat szelidítő nő tart jól idomított vadállatokkal hajmeresztő mutatványokat (a vásár alkalmával óráként) a sok rajadózó állatok közül 12 darab különféle orosz lán mint műlovar, akrobats, kötél tánczos és birkozó. Medve mint birkozó és táncz mester stb. Legérdekesebb a világ legkisebb lovacskái Sotlanból! 3 darab 75 cm. mag-

sak 5-6 évesek. A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljuk ezen ritka és érdekes látványosságot annál is inkább mivel csak 4 napig lesz itt látható.

Kugler (Gerbeaud) cukorkák eredeti csomagolásokban gyári árban kaphatók Hegedűs és Sándor cég főraktárában, Kossuth utca 11.

Kugler (Gerbeaud) csukorkák főraktára Kortsek Gézánál.

Dr. Tihanyi Béla az összes gyógytudományok tudora, a budapesti I. belgyógyászati klinika volt orvosa, belgyógyász, orr, gégé és fülorvos rendel. d. e. 8-10-ig d. u. 1/2, 3-4-ig Piacz-u. 73.

60.000 darab külföldi bélyeg ritkaság érkezett a Harmathy antiquariumába Fűvészkert-u. 14. kapható fél és negyedáron.

Kolibri szivarkahüvely különleges szópákával feltétlenül izelje meg mindenki. kapható Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

Nyilttér. *)

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy üz'elem felosztása végett Debreczenből

május hó 1-én eltávozom,

miért is kérem mindazokat, kiknek ernyőjük javítás végett még nálam van, sziveskedjenek a **fontjelzett napig elvitetni,** mert a további felelősséget nem vállalom el.

Tisztelettel

Merkler Soma,

esernyő gyáros

Debreczen Piac-utca 28.

* E rovatban közölttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

• Számtalanszor bevált •

MATTONI FELE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

A nagy legelő
nagyüzemű és
háztartásnál
minél a háztartás
megkötő szer.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYÍT

Orvosilag ajánlva. Debreczeni főlerakat Grünberger és Glück cégnél Csapó-u. 6.

Groszmann és Mandel banküzlete

Debreczen, Hunyadi-utca 17.

Interurban és megyei telefon szám 76.

Elvállaljuk a bankszakmába vágó minden ügyletnek gyors és pontos elintézését.

Földbirtokokra és házakra igea előnyös feltételű törlesztéses kölcsönöket a regrövidebb idő alatt szerzünk megbízóinknak.

Ingtatlanok vételéhez a szükséges kölcsönöket előre megszerezzük.

Biztosítási ágazataink:
Élet, gyermek és járadék, valamint hetörés és baleset, ugyszintén tűz és jégkár elleni biztosítások a legolcsóbb díjtételek mellett. Mindennemű felvilágosítással díjmentesen készséggel szolgálunk.

Tisztelettel **Groszmann és Mandel.**

HARABÉCZY FEST, MOS, TISZTÍT

DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

Villamos világitást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelését és minden e szakba vágó legkompikáltabb munkát ugy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalata
Debreczen, Nagytrafik udvar

Minden irányba égő Wolfram-lámpák, ivilámpaszemek, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölesön ivilámpák havi 3 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

MEGLEPŐ, SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEK

PAPTAMASI LITHIUM-GYÓGYVIZ

gyomor-, vese-, hólyag- és bélbántalmaknál, valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és csemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

Eladó egy 4 lóerejű jókarban levő légszeszmotor

Megt. kinthető Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában.

Legelőnyösebb bevásárlási forrás

Kerékpároknak, varrógépeknek, Pneu matik és hozzávaló an usakerék 3 évi 10 állással 95 koronától, kőpenyek 4 koronától, prima légtömők, nem darabolt 3 koronától, Acetylenlámpák 2 koronától, kerékpár harangok 1 koronától, kézi csengőtűk 30 fill.-től, fo 6 30 fill.-től, prima láncz 8 kor.-tól, prima pedall 3 kor.-tól feljebb Szabadfutó készülék, nyereg, táska, rudak és konások minden rendszerűnek, muffok, esővek minden méretben stb. legolcsóbban. Saját j vltó nikelező és emallrozó intézet. Naponta postaküldés. Kérjen díszlapot 1909. ingyen és bérmentve. Importhaus für Fahr-zeuge Industrie.

MAX SKUTEZKY

Wien, I. Stubenring 6.

Gróf Eszterházy Ferencz tatal gőzprés cserép.

Raktár Debreczen, Simonyi ut 2. szám Margit fürdő sarok.

Ne sajnálja azt a kis időt áldozni, ha építet, hogy ezen porcellán agyag cserépet megtekintse, mert egy ember éltéig tartó fedele lesz és épen oly árba jön lapmétere, mint a közönséges cserépnek. Ma már állami épületekre is ezt használják, igen szép, úgy hogy díszcserépnek sokan nyaralókra is ezt használják.

Radetzky József.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piac-utca 16 sz. Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyűk, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi. és gyermek fehérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Meglepő szép tavaszi újdonságok érkeztek

Női divatkelemben, — Volle

Delaine selyem szövetek, —

ruha vásznakban.

Orlási választék

napernyőkben.

ÉPITKEZÉS MIATT IGEN OLCSÓ ÁRAK!

Brilliáns, gyémánt ékszereket, arany láncokat, zsebórákat, jegygyűrűket, fülbevalókat, kövesgyűrűket, ezüst dísztárgyakat, étesszközöket, sétabotokat, szivar és cigaretta szelencéket remek chinaezüst ajándéktárgyakat

és minden e szakmába tartozó dolgokat csak izléses és divatos kivitelben **legolcsóbban**

ROSE DESZŐ

közkedvelt ékszerüzletében vehetünk

Debreczen, Piac-u. 55. Hungária mellett.

Van szerencsém a n. é. hölgy közönség becses tudomására adni, hogy **Debreczenben**

Darabos-utca 28. szám alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő angol és francia

női ruhakészítő divattermet

nyitottam, ahol is elvállalom ezen szakmába tartozó összes munkák készítését a legrövidebb idő alatt s

olcsó árak mellett.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Várad József,
női szabó.

Szép a bajusz HAJDUSÁGI PEDRÓ-vel.

Hajdusági Bajuszpedró. Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó természetes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos. Törvényesen védve. 1 doboz 50 fillér, postán csak 2 doboz küldetik 2 korona 15 fillér bérmentve utánvétellel.

Védjegy.

Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.

„Arany egyszarva” gyógyszerár

Telefon 496.

Telefon 496.

Figyelem! Sok értéktelen utánzatot szoktak ajánlani,

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.

Kérjük mindenütt határozottan
Globint Fritz Schulz r. l.-től.

Kifogástalan porhajós

Ezerjó,
továbbá többféle
sima szőlővessző
eladó.

Értekezhetni **Hatvan-u. 13.** sz. Az emeleten.

PARÁD gyógyfürdő

megnyílik május 15-én.

Károlyi Mihály gróf tulajdona. Hevesmegyében, vastinós fürdővel és hidrogén-gyógyintézetrel, egyenes kén-savanyúvíz, természetes arzén és vastartalmú vizekkel. Kiváló hatása ideg-, vér-, gyomor- és méhbetegségeknél, gyengeségnél, ismert. Tiszta, enyhe hegyi levegő, sport, kirándulások. Modern kényelemmel berendezett szállodákban 173 szoba áll a vendégek befogadására. Kiváló élelmiszer és mérsékelt árak mellett. Évad május 15-től szeptember végéig; a főévad június 21-től augusztus 30-ig tart.

Fürdőkabinok és folyosók gőzfűtéssel vannak ellátva.

Prospektussal és bármilyen főlvilágosítással készséggel szolgál a fürdőigazgatóság.

Az elő és nyárvadban a lakások 50% alacsonyabbak az állandó vendégeknek.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, desinficiálószeres Creolin, Carboll, mindennemű állatgyógyászati cikkek és műszerek. Sertés és marha tápporok és Fluidok nagy raktára, ugyancsak nagy választék mindenféle gummiárakban, sörvénységben, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

„M-i-i-7” — „Papa megengedte! Hissz valódi Jacobi féle Antinicotin-czizarettahüvelyek fadohozban!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelszavval valódi! Minden fadohoz egy érdekes hüvelykártyát tartalmaz.

KRIEGER-FÉLE
AKÁCIA-CRÈME 2 kor.
AKÁCIA-POUDER 1 KOR.
AKÁCIA-SZAPPAN 1 KOR.
LEGTÖKÉLETESBBER ARCTISZTÍTÓ és SZÉPÍTŐSZEREK. TÖRV. VÉDVE. HATÁSUK CSODÁS. MINDEN ARCOT ÜDIT. FRISSIT és SZÉPÍT. NEM CSAK HAZÁNKBAN, HANEM AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZNEVELTSÉGNEK ÖRVENDNEK.
FŐRAKTÁR: KORONA GYÓGYSZERTÁR
B PEST, VIII., KALVIN-TÉR
(BAROSS-U. SAROK)
POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA.

KEIL-LAKK

legkifőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Ctasur” fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégénél Debreczen.

A legjobb padló máz

FRITZELAKK

TARTÓS! ELEGÁNS! KIADÓS!
HASZNÁLATRA LEGOLCSÓBB!

A tudományos folyóiratokban hygienikus tulajdonságai miatt előszerzőleg megemlítve.

Raktár: **Mayer Jenő** nál Debreczenben

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb széplőtőszér a

Földes-féle Margit CRÈME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát, (Mittesszer) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdítő és fiatalít.

Ára; kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett eszközök: Margit-hőgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-arozvíz 1 korona.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön' Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihályvits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközi László, Tóth Béla, H. Szoboszlón Barabcs Zsigmond, H. Böszörményben Ert ey Gábor gy. gyazertárakban.

Páratlan és csodás hatású!

Óvatosan utánaoltsd!

1309/1 1-2 old.
Viepesulobol

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választékyet csatolni.

4 katasztrális hold homokföld a Kerekes telepen haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Kerekes Géza Iparbank épület.

KERESKEDELMI iskolát végzett fiatal-ember vagy kisasszony irodában állást nyerhet. Ajánlatok személyesen adandók be „Nemzeti” irodájában Piacz-u. 19. I-em.

Pliszerozás, gouwerirozás, mindennemű lerakott szoknyák készülnek Iklódy Jánosné gouwerirozó intézetében Csapó-u. 63.

CZIGARETTÁZÓK!

100 db. hüvely nikotin mentes:

Kip-kop	08	Riz	14
Tuzli	10	Parafis	14
Delibáb	12	Arany	20
Kolibri	különlegesség 16 k.		

Kapható **HARMATHY** szivarkahüvelykülönlegességek foraktárában Debrecen füvészker. u. 14.

Tetőcserép közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m. legjutányosabban Fűtőpé mészkereskedésében Homokkert-u. 121.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók férfi és női felöltők, kész ferfi fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Kiadó negycserei állomás mellett 37 hold Értekezhetni Honvéd-u. cza 16.

Kiadó Honvéd-u. 26. számú háznál 3 szobás utcai lakás.

Mester-utca 33. sz. háznál levő raktár május 1-től kiadó. Értekezhetni tulajdonosnál Rákóc y-u. 25.

4 szobás utcai lakás mellékhelyiségeivel — közel a főtérhez május 1-re kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Ügyes varrónányok azonnali belépéssel felvétetnek Vanger Sándor Batthyányi-u. 1. Ugyanott tanuló lányok.

Ügyes csinos képzett varrónányok felvétetnek Halmágyinál.

Egy kiló parket máz 1.20, egy doboz linoleum 65, egy kiló fűrészs 42, egy kilo terpetin 36, Glück Péterfia-utca.

Bolt kiadó gázb. vezetéssel május 1-től Szent Anna 6. szám alatt.

Porcelán edények, disztárgyak, üvegárak Piacz-utca 56 sz. alatti bazár megszűnik játékok, pénztárcák nagyon olcsó árban.

Elveszett a Kigyó-utcaútól a Csillag utcaig egy fehér csomag, benne szürke ruha rojt. A Csillag-utca 71. szám alatt a megtaláló jutalomba részesül.

Öregb embert keresünk. Czim a kiadóba.

Egy jagszokrény eladó Bikfa'vy Testvérek Péterfia u 54.

Hordók és üres bádóg szelenczék eladók a kiadóhivatalban.

Ezerjó Rizliog Kövidinka és cseméje szőlő vesszők még kaphatók Molnár Lukács Mária telepéről megrendelhető Kossuth utcai üzletben Telefon 630.

Stráfkocsi, egy lóra való igen jutányosan eladó, esetleg hurozkodáshoz kölcsön kapható. Cim József kir. herceg utca 34

Vigyázzon! Uraktól lovetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Két utcai szoba külön bejáratú Bank palotában Május 1-re kiadó bővebb felvilágosítást Halmágyi árúházában.

Halva utca 7. szám alatti üzlethelyiségem azonnal kiadó és a berendezés jutányos árban eladó Pollák Zsigmond.

Gépesz fürdőhelyre azonnal felvétetik czim Rácz József Szalkai-utca 7.

Szalón berendezés teljen új eladó S. monffy utca 19. utcai lakásban.

Uri embereknek izr, özvegy urinő kitűnő házi kosztot ad, lakással együtt a Piacon cim a kiadóhivatalba.

Egy sárga ruganyos kocsi, két lóra való és egy fekete 3 ülésű egygyes fogata ruganyos kis kocsi eladó. Bővebbet Teleki-u. 16 szám alatt.

Kossuth kép, életnagyságu olajfestmény, egyeteknek is megfelelő, eladó Mikics-u. 3

Könnyű mellékkeresetre tehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásával óhajtanak foglalkozni. Czim a kiadóba

Kopirprés megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

FIX FIZETÉSSEL és egyéb javadalma-zással állandó alkalmazást nyerhet intelligens uri ember. Czim a kiadóban

Elköltözés miatt egészen új ebédő butorok, sodronyok, függönyök, eladók. Miklós u. 3

Agancs-esillár. Megbámulásra méltóan szép azon szarvas és őz agancsokból összeállított igen díszes esillár, melyet Kun József Széchenyi-utcai műköszörüs készítet. Amatőrök nézzék meg az üzletben, mert eladó

A közönség figyelmébe.

A nagyerdei gőzfürdő f. hó 19-én és 20-án, hétfőn, kedden zárva tartatik.

Vecsey főjegyző.

Sebesedések

legyenek azok bármint természetlek, gondosan megvédendők minden tisztatlanság ellen, mert ezáltal a legkisebb seb is elmérgesedik és nehezen gyógyuló sebet idézhet elő. 40 éve már, hogy a megpuhító buzikenőcs, Prágot házikenőcs név alatt, mint egy nélkülözhetetlen költözés ismeretes és megvédi a sebet, csillapítja a gyulladást és fájdalomat, üdítően hat és elősegíti a gyógyulást.

Postaszétküldés naponta

1 doboz 70 f. Postán 3 K 16 f. előre küldéssel 4 doboz 7 kor. előre küldéssel 10 doboz. Ausztria-Magyarország bármely részébe bérmentve szállítatik. Vigyázat! a szor nevére a készítőre, árva és védjegyre.

Valódi csak 70 fillér.

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító
a „Pekete-sas” gyógyszerárában
Prága, Kleinseite, Neudagasse sarkán 203. sz.
Raktár: Ausztria-Magyarország gyógyszerárában.

Figyelem!

Valódi szegedi édes nemes és rózsapaprika külföldi ségeimet ajánlom a mélyen tisztelt háziasszonyok, vendéglősök és hentes urak figyelmébe. Eladás postacsomagonként és nagy mennyiségben is. Ugyanott olcsó bevásárlási forrás mindennemű fűszerárúkbán. Tessék bizalommal próbarendelési csinálni.

Lindenfeld J. Jenő
fűszer és gyarmatárú nagykereskedésében
Rózsater 2. Pénzügyi palota.

500 koronát

észek annak, ki a **Bartilla fogvizének** haszn. l. tá mellett üvege 80 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla Winkler Ede, Wien, 19/L, Sommergasse 1.** — Kapható minden gyógyszerárúban és drogonerlában — Csakis **Bartilla fogviz** kérendő Hamilitások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérzentve küldök üveget 5 kor 8 filléért Kapható Debreczen: **Mihalovits Jenő gyógyszer-tára a „Kigyó”-hoz.**

Legbiztosabb készítője a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!
Szépl, fiatalít! Legbiztosabb szor szopló, májfoltok, pattanások és az arc bőrt tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

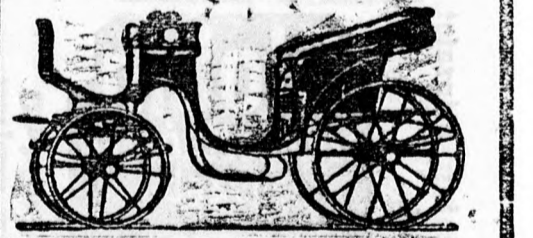
1-2-3 koronás üvege.
Ugyancsak legnagyobb raktár minden be és külföldi gyógyszer különlegességeknek pipere eszközöknek és házon kívüli gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerárú
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany Gyermek” gyógyszerárú.
Telefon sz. 496. / Telefon sz. 496.

Fábián László

kocsigyára
DEBRECZEN, Hatvan utca 61. szám
Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű hintót és hátkocsit Régi kocsikat újakra becsérli. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

AKI

Önmagát és gyermekeit a **köhögéstől**

rekedtségtől, katarrhustól, elnyálkásodástól, göros és számar huruttól megakarja szabadítani, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle mell-caramellákat

a 3 fenyővel
5500 közjegyzőleg, igazolt bizonyítvány erről.

Csomagja 20 és 40 fillér Doboz 80 fill. Kapható Teth Béa, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd, gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna droguerlában. Újfehértón: Tron Gyula gyógyszerésznél. Püspökudányban: Hareányi Lajos gyógyszerésznél.

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legtovább idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt és azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem záros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

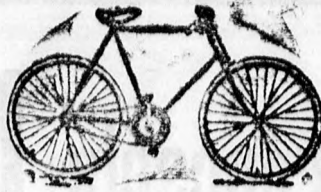
Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31, a városházzal szemben.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hirneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugyint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcozás és Nickelés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémia épületében.

Fürdői értesítés!

Alulírott fürdőigazgatóság ezennel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a

„Konyári-sóstó“ fürdőtelepe

új tulajdonosok kezébe ment át.

E 200 év óta országos hírnévvel fernálló gyógyfürdő a modern igényeknek megfelelően lett átalakítva

A fürdő gyógyhatású kiváló mondhatni páratlanul eredményes rheuma, köszvény, osz, osontszu és egyéb szervi bántalmak ellen.

A nagy medence 2 méterre mélyítve, dus konyha- és sziksót áraszt és lehetővé teszi egy külön népfürdőt be-endezni, valamint idegbántalmak gyógyítási okból hidegviz gyógykezeléssel és berendezéssel rendelkezünk.

A fürdő, ovesi felügyelet és gyógykezelése alatt áll, a sétányon naponta 3-szor jó cigányzene szórakoztatja a fürdőközönséget, a nagyteremben különféle hangszerek állanak vendégeink rendelkezésükre.

Az étkezőterület kitűnően vezetett magyar, valamint különálló kóser konyhánk mérsékelt árak mellett gondoskodik. Társaskocsik vendégeink megrendelésükre naponta Debreczennel érintkezik, ugyanis naponként a Hosszú-pályai vasút állomásánál, mely egyuttal fürdőtelepünk vasuti állomása a Debreczenből d. e. 9.30 induló és 10.30-kor érkező vonattal várja be vendégeinket, személyenként viteldij 50 fillér. A viteldij társakocsival Debreczenből 4 személyre 8 kor. 5-6 személyre 10 kor., ily megrendelés Rácz József társtulajdonosnál Debreczenben Szalkai-utca 7. szám alatt eszközölhető.

A fürdő ünnepélyes megnyitása május 2 án tartatik meg.

Teljes tisztelettel a Konyár-sóstó fürdőigazgatósága.

Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedül Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Kinél rendeztessük be lakásunkba villanyvilágítást?

Földvári L.

első debreczeni elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalatánál

Kossuth-utca I. sz.

Telefon 168. szám.

Költségvetések díjtalanul.

Köhögés
gyermeknek és felnőtteknek

orvosok legjobb eredményével rendelik

Thymomel Scillae

mint kitűnő nyálkaoldó, nyálka elköltető a görcsös köhögést csillapító és megnyugtató és a lélegzés nehézségét feloldó és ennek tömegét apasztó szert. — Az orvosok számai a Thymomel Scillae-t jóváhagyták és annak gyors, meglepő hatását elismerték a számarhurutnál és sok más görcsös köhögésnél

Tessék megkérdezni orvosát.

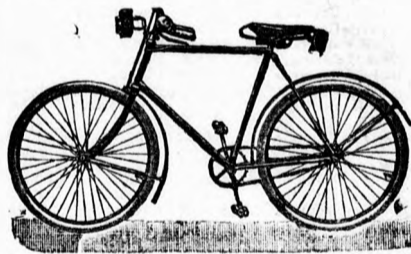
1 üveg K 2.20. Postán franco a pénz előleges bektüldése mellett K 2.90 3 üveg előre bektüldve K 7.— 10 üveg előre bektüldve K 20.—

Készítés és főraktár:

B. Fragner's Apotheke
k. u. k. Haflieferant
Frag-III. 203. sz.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

Figyeljünk a szor nevére készítőjére, és a védjegyre.

Leghíresebb angol és német gyártmányu

kerékpárok

mindenféle kerékpár-alkatrészek

tulhalmozott raktár miatt 50%-al olcsóbban eredeti gyári árakon kaphatók.

Külön nagy javító műhely

kerékpárok és varrópépek részére.

Legszolidabb kiszolgálás.

GEDŐ ADOLF varrógép, kerékpár és alkatrészek nagyraktára — ezelőtt Schweitzer Testvérek Debreczen, Piac-u 56. a vármegyeháza mellett

Csak e hó végéig tart még a végeladás az Ernyőgyárban

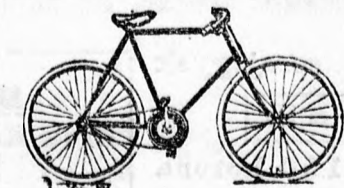
Piacz-utca 28.

miért is a még meglevő készlet minden árban eladatik.

Viszont elárusítóknak nagy árengedmény.

Az üvegszekrények üzleti berendezés olcsón eladó.

MERKLER SOMA, Piacz-utca 28.

Kerékpározók

mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári árban szerezhethet be mindent. Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközök. Varrógép, gramaphon és villamossági cikkek raktára és mindezek javítása

B. pártfogást kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** ezelőtt Geller és Németh Debreczen, Hatvan-u. 8.

KISS szerencséseje NAGY

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyonra szert tenni csakis nagy szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal **állandóan reménye van**, gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 110.000 sorsjegy közül 55.000 nyer, tehát **biztosan minden második sorsjegy. A nyereség-ésélye páratlanok**, nincs a világon sorsjáték-tervezet mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál mint a húzásnál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség **teljes bizalommal van**, az osztálysorsjegyek iránt.

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsését, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját **neve**, vagy más, önnek kedves név melletti sorsjegyszám egy nagyobb nyerménnyel lesz kihuzva már a legközelebbi húzásokon.

Kisérlelje meg szerencsését nálunk, mert

KISS szerencséseje NAGY! KISS KÁROLY és Társa

bank részvénytársaság, a magy. kir. szabadalm. osztálysorsjáték főelárúító helye.

Központ:

Kossuth Lajos-utca 13. szám.

Fióközetek:

Rákóczi-ut 55. szám.

Hogy hívják?

Ezen szerencseszámok osakis nálunk kaphatók!

Adél	14769	Criszján	68092	Ferdinánd	102235	Izidor	56073	Manó	67698	Róland	24798
Adolf	34283	Cornélia	107250	Ferencz	100933	Izso	94904	Marcell	107487	Rozália	8134
Adorján	479	Constantin	107479	Flóra	17012	Jakab	106174	Margit	54402	Rózsi	73549
Adrián	88059	Clementina	9807	Flórián	8391	Janka	99067	Mária	73317	Rudolf	67626
Ágnes	102195	Clarissa	37783	Flóris	487	János	60121	Mariska	51335	Salamon	102228
Ágost	8357	Cézár	39442	Fodor	90372	János	102745	Márta	50474	Sámson	70484
Ákos	95345	Cecília	29482	Franciska	32069	János	17041	Márton	21051	Sánnel	107684
Aladár	93671	Carolina	37790	Feida	39403	János	90538	Máté	2311	Sándor	100358
Alajos	73215	Camilla	56393	Frigyos	54742	Józsa	100963	Malvin	22403	Sarolta	85069
Albert	8528	Dániel	106933	Fülöp	22163	József	45591	Matild	102701	Schestélyen	50455
Alfonz	37473	Dávid	29343	Gábor	102145	Judith	90688	Mátyás	52603	Simon	108038
Alfréd	37307	Demeter	4496	Gábrriel	21375	Julia	108386	Melinda	102157	Stefania	44717
Alice	40640	Demjén	108928	Gáspár	73613	Juliska	27994	Menyhért	20068	Szerenó	22250
Amália	102215	Dénés	80133	Gedeon	108104	Kálmán	8300	Mici	20845	Szani	21516
Ambrus	3355	Dezso	13281	Gergely	50551	Kamill	34295	Mihály	59556	Szidónia	102278
Andor	23141	Domokos	10657	Gertrud	90903	Karolln	107460	Miklós	102132	Szilárd	19111
András	96669	Dóra	8389	Géza	8694	Károly	96055	Miksa	27181	Tamás	81210
Anna	98649	Dorottya	17036	Gida	102186	Kázmér	65972	Milán	93673	Taszió	106059
Antal	98649	Döme	60090	Gizella	22965	Katalin	84618	Mór	48170	Teofil	27117
Antónia	95916	Dömötör	51484	Gottfried	75048	Kelemen	107239	Náci	106170	Teodor	90814
Aranka	102105	Eberhard	90755	Gusztáv	23148	Klára	67629	Nándor	27105	Teréz	102160
Armin	484	Edith	57453	Gyárfás	75001	Klotild	102770	Natália	72796	Terka	8241
Arnold	82105	Ede	33893	György	38892	Konrad	9810	Náthán	107474	Tihamér	32465
Áron	63453	Eduard	91301	Győző	63455	Kornélia	72137	Nelli	89320	Tibor	58104
Árpád	94220	Elek	38592	Gyula	108003	Korol	108111	Neszt	73375	Titusz	10108
Arthur	26578	Elemér	102136	Gyuri	14742	Kriszta	16904	Netti	60076	Tivadar	70476
Attila	91345	Elonora	97226	Hedvig	90712	Lajos	13672	Nina	106172	Tóbiás	102487
Augustia	58138	Ella	21038	Heléna	13275	László	90847	Olga	19759	Tótor	106036
Aurél	90710	Elvira	108381	Henrik	32468	Lázár	107163	Olivén	79338	Ulrik	29430
Aurélia	37469	Elza	73333	Hermann	91932	Léonard	54703	Orbán	102711	Urban	38877
Balázs	78233	Emanuel	80854	Hermína	20196	Lenke	90689	Oszkár	3381	Valentín	102109
Bálint	95012	Emil	78235	Hubert	107627	Leó	108384	Otília	64248	Veléria	60083
Barnabás	78229	Emilia	57211	Hugó	39772	Laura	21647	Ödön	50446	Vendel	50574
Beatrix	6454	Emma	33813	Húlyka	102330	Leontin	102271	Otó	616	Verona	107232
Béla	65958	Endre	489	Ida	49222	Leonora	91010	Pál	108073	Viktor	27370
Benedek	8216	Erna	70331	Ignác	95017	Lidia	84046	Paula	67635	Viktor	60134
Benjamin	94224	Ernesztin	107155	Ilka	107145	Lina	107683	Péter	83897	Viktória	100187
Bernát	13623	Ernő	12717	Illés	8102	Livia	21507	Piroska	102107	Vilma	90654
Berta	73224	Ervin	37781	Ilma	22958	Lóránt	24705	Pista	103624	Vilmos	34083
Bertalan	39757	Erzsébet	4220	Ibna	102133	Lipót	107476	Pongrác	23121	Vince	107450
Bertold	102104	Etel	65952	Imre	106134	Lőrincz	32051	Ráchel	94233	Walter	106197
Blanka	38900	Eugénia	107244	Iréa	94933	Lucia	56332	Raiael	79323	Wladimir	86341
Bódogh	8274	Eva	74130	Irina	29749	Ludmilla	39743	Regina	108986	Zoltán	90545
Boldizsár	4205	Fabián	95346	István	66918	Lukács	75009	René	73386	Zsolt	41846
Borbála	108108	Fáni	13163	Iván	2340	Ludvig	102114	Rezső	74134	Zsigmond	87536
Böské	22211	Felicia	79841	Ivor	21354	Luiza	8224	Richard	9812	Zsófia	107175
Boriska	60115	Félix	71111	Izabella	13643	Magda	45192	Róbert	20056	Zsuzsanna	67684

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Az I. oszt. sorsjegyek

Árai:

Nyolcad 1.50 korona

Negyed . 3.—

Fél . . . 6.—

Egész . . 12.—

huzása

május 19 és 21-én.

Tessék kivágni és címünkre beküldeni:

MEGRENDELÉS.

Kiss Károly és Társa bank részv. társ.

Budapest, IV, Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXIV. sorsjáték I. osztályára a

sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereségjegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát: } mellékelve bélyegekből küldöm.

kor. . . . . fill. } egyidejűleg postautalványon küldöm.

(A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni.)

Név: . . . . .

Pontos } Lakhely, utca, házszám: . . . . .

ezim: } Utolsó posta, (megye) . . . . .

Jegyzék

a XXIV. magy. kir. szab. osztálysorsjáték 55.000 nyereségeiről, mely a 110.000 sorsjegy közül ki lesz sorsolva 6 hónap alatt.

Legnagyobb nyereség

1.000.000 kor.

(EGY MILLIÓ KORONA)

	Korona.
1 jutalomdíj	600000
1 nyereség	400000
1 „ „ á	200000
2 „ „	100000
1 „ „	90000
2 „ „	80000
1 „ „	70000
2 „ „	60000
1 „ „	50000
1 „ „	40000
5 „ „	30000
3 „ „	25000
8 „ „	20000
8 „ „	15000
36 „ „	10000
67 „ „	5000
3 „ „	3000
437 „ „	2000
803 „ „	1000
1528 „ „	500
140 „ „	300
34450 „ „	200
4850 „ „	170
4850 „ „	130
100 „ „	100
4850 „ „	80
3850 „ „	40
55.000 nyereség és jutalomdíj	K 14.459.000

Gallérok és Fehérneműek

leg-szebben tisztítatnak a

„Kilós”

nagy gőzmosódában, WEINBERGER ALAPAR, BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 30. sz.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Gyűjtőknek vagy viszonttisztítóknak nagy árkedvezmény.

Szíves tudomására hozom a n. érdemű közönségnek, hogy a tavaszi szezon be-álltával mindenféle

anyag és festék

árakkal üzletemet ujonnan berendeztem és azokat a legolcsóbb árban boosájtom a fogyasztó közönség részére.

Festők, mázolóok

és a szakmába vágó iparosok külön árkedvezményben részesülnek.

Áraim versenyképesek bármely más céggel, az árunak jó minőségéért szavatolok.

Szíves pártfogást kér

Blumberger Gyula

festék kereskedő Hatvan-u. 13. Telefon 621.

Tavaszi idényre

Férfi-, fiu- és gyermek ruhák

óriási választékban megérkeztek.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Grünfeld Adolf és Társa

DEBRECZEN,

Kistemplom mellett, (sarek belt.)

Telefon 632.

HALMÁGYI

Telefon 632.

Fehér és ecrü színű vászonalj	5	frt.	Halmágyinál
Fehér csipke kabát	7.50		Halmágyinál
Lüszter köpeny hosszú sötétkék	7.50		Halmágyinál
Vászon ruha minden színben alj és blouz	10.-		Halmágyinál
Vászon köpeny hosszú drapp szín	5.-		Halmágyinál
Pongyola divatszinekből mosó	4.-		Halmágyinál
Csipke blouz divatos	4.-		Halmágyinál

Costümök, felöltök, cimonák, utazó és séta kabátok, porköpenyek, csipke, selyem és angol szövet blousok óriási választékban.

„Ottomán selyem palettók.”

Gyászruhák, gyászaljak és gyászblouzokban nagy raktár.

Szolid olcsó árak. Előzékeny pontos kiszolgálás. Külön mérték osztály.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltök legnagyobb áruházában Piacz-u., a főpostával szemben.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igér!

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli részvénytársaság

Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen	Borhegyi, hughajtó	Horgász, étvágygerjesztő
Borszéki Fokut, az ásványvizek királya	Bohóli, udító víz	Kászón-Salutaris
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	Előpataki, sárgaság ellen	Répati, égvényes ásványviz
Bodoki Matild, alkális savanyuviz	Felsőlősi Mária, légsóhurut ellen	Szekely-Selters, idült gyomorhajok ellen
Baross, vesehaj ellen	Hargitai, udító ital	Stojkai, czukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a természetes ásványviz gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

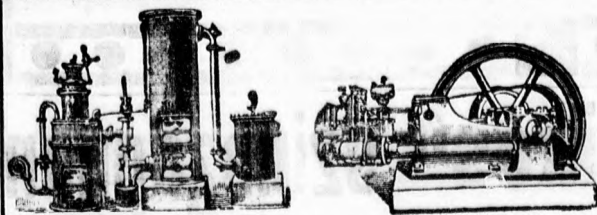
Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizet pótolhatók.

Helyi képvis. Halmágyi József - Kapható mindenütt

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM” nyersolaj- és szivógázmotor 4000-nél több üzemből. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Okleveles gépész felelős. Üzemköltség 1-2 fillér óra és löcönként.

Oberurseli Mótorgyár Részvény-Társaság, Oberursel. Iroda és raktár Bécs, VI/2. Gumpendorferstrasse 72.

Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. Magyarországi vezérképviselő: Molnár és Pintér, Bpest, VI., Akadémia-u. 8.

24798
8134
70349
67626
102228
70184
107684
100358
85669
50155
106038
41117
22250
21516
102278
19111
81210
106050
27117
90814
102160
8241
32465
58104
10108
70476
102487
106039
29430
38877
102109
60083
50574
107232
27370
60124
100187
90654
34083
107450
106197
86841
90545
41646
87536
107175
67684

Y!
sa
elye.
k:
szám.

adjuh!

v. társ.
tca 13.
ket külden.
n küldöm.
a küldöm.
ni.)

Női czipőket**Telefon 602.****Férfi czipőket**

nagy választékban, nagyon olcsón

csak

Glück Ede

cipő üzletében vehetünk

Kossuth-utca sarkán. A kistemplommal szemben.

Tessék meggyőződni!**Gyermek czipőket****Telefon 602.****Fiu czipőket****Szőnyegésbutorszövetgyárosok****Haas Fülöp és Fiai****= Debreczen, Piacz u. 59. sz. =**

Óriási választékban: Finomabb és olcsóbb szoba szőnyegek, fall és ágy elé való szőnyegek, futók, ágy és asztal terítők, henoser átvetők, szövet és osipke függönyök applikált storok, ágy és menyezeti terítők, paplanok, gyapjutakarók és lópokróozók, utli takarók keoske és angora bőrök, szőnyegek és függönytartó rudak, nemkülönbön remek kivitelű valódi Perzsa és Smyrna szőnyegek, átve ök, táskák és szobaösszekötők.

Értesítés. A Monoszierly és Kozmik Pesti nagy cég csődtömegből vett áruk megérkeztek u. m. sima és blouse selymek, kosztüm és blouse kelmék, selyem és csipke blousok, selyem és cloth szoknyák, angol zephirek és minden itt fel nem sorolt cikkek olcsó szabott árak mellett kaphatók

Ifj. Klein Ignácznál

Piacz-utca, Kistemplommal szemben.

Férfi ingek és harisnyák, ugyszintén gyermek és női harisnyák mesés olcsó árban kaphatók.

Kovács Gyula és Társanői és gyermek felöltők divatterme
Debreczen, Főter 55. sz.

☘☘ (Hungária kávéház mellett). ☘☘

Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a tavaszi idény újdonsággal legszebb választékban divattermünkbe raktáron vannak, melyek megtekintésére b. látogatásukkal szerencsétlenül méltóztassanak.

A tavaszi idény újdonságai:

Sima és angol hosszú palettók. Ottomán selyem kabátok, kimonok, divat gallérok.

Leány és gyermek felöltők.

Costümök és divat aljak minden színben. Szövet, delaine és mosó pongyolák. Jouponok. Csipke tüll, selyem és szövet blousok.

Még számos itt fel nem sorolt cikkek, melyek nagy választékban raktáron vannak, a legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

Nyomatott Hoffmann és Krenovits könyvnyomdájában. Piacz-utca 49. szám, a főpostával szemben.